

Az 9. számú módosítással egységes szerkezetbe foglalt

2009/2010. MENETRENDI ÉVRE VONATKOZÓ

HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT

**AZ ORSZÁGOS NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT
IGÉNYBEVÉTELÉNEK FELTÉTELEIRŐL**

HATÁLYOS: 2009. DECEMBER 13-TÓL 2010. DECEMBER 11-IG

Módosítások jegyzéke

[illegible]

TARTALOMJEGYZÉK

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE	2
1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	8
1.1 BEVEZETÉS	8
1.1.1 A magyar vasúti szervezetek	8
1.1.1.1 A VPE Kft. a pályahálózat-működtető és a hozzáférésre jogosultak jogai és kötelezettségei	8
1.1.1.1.1 A VPE Kft. legfontosabb feladatai	8
1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai és kötelezettségei	10
1.1.1.2.1 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai:	10
1.1.1.2.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb kötelezettségei:	10
1.1.1.3 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei	11
1.1.1.3.1 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai:	11
1.1.1.3.2 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb kötelezettségei:	11
1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége	12
1.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT CÉLJA	12
1.3 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	13
1.3.1 ÁLKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK	13
1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok	13
1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok	13
1.4 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT JOGI STÁTUSZA	15
1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat jogi jellege	15
1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokért információkért	15
1.4.3 Jogorvoslati lehetőség	15
1.5 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT FELEPÍTÉSE	16
1.6 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	16
1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya	16
1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása	17
1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége	17
1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendje	17
1.6.2.2.1 A 101/2007. (XII.22.) GKM rendelet 6. § (1) bekezdése szerinti módosítások:	17
1.6.2.2.2. A Vtv. 59. § (4) bekezdés szerinti módosítások (naprakészítési módosítás)	18
1.7 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSE ÉS KÖZZÉTÉTELE	19
1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése	19
1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele ..	19
1.8 KAPCSOLATTARTÁS LEHETŐSÉGEI	20
1.9. PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETŐ VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS	21
1.10 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZATBAN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	21
2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE	22
2.1 BEVEZETÉS	22
2.2 KAPACITÁS-IGÉNYLÉS	22
2.2.1 Az igénylés feltételei	22
2.2.2 A vasúti pályahálózatot használók köre	22
2.2.3 Működési engedély	23
2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély	23
2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek	24
2.3 A MENETVONAL- ÉS SZOLGÁLTATÁS-IGÉNYLÉS FOLYAMATA	24
2.4 HOZZÁFÉRÉSI MEGÁLLAPODÁSOK A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ	24
2.4.1 Keret-megállapodás	24
2.4.2 A hálózat-hozzáférési szerződés és a belső megállapodás	25
2.4.2.1 Hálózat-hozzáférési szerződés	25
2.4.2.2 Belső megállapodás	26
2.5 ÜZEMELTETÉSI SZABÁLYOK	26
2.5.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége	26
2.5.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége	27
2.6 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYT TOVÁBBÍTÓ VONATOK, PRÓBAVONATOK, RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	27
2.6.1 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások	27
2.6.2 Próba vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások	28

2.6.3 Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások	28
2.7 VESZÉLYES ÁRUT TOVÁBBÍTÓ VONAT KÖZLEKEDTETÉSÉNEK FELTÉTELE	29
2.8 GÖRDÜLŐÁLLOMÁNY KÖZLEKEDTETÉSÉRE VONATKOZÓ FELTÉTELEK	30
2.9 A SZEMÉLYZETTEL KAPCSOLATOS FELTÉTELEK	30
3. INFRASTRUKTÚRA	31
3.1 AZ INFRASTRUKTÚRA ADATOK ÉRVÉNYESSÉGE, A VÁLTOZÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDJA	31
3.2 AZ ORSZÁGOS NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT BEMUTATÁSA	31
3.2.1 Infrastruktúra korlátozások	31
3.2.2 Kapcsolódó vasúti pályahálózatok	32
3.2.3 Pályahálózatra vonatkozó további információk	32
3.3 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ ORSZÁGOS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT JELLEMZŐI	32
3.3.1 Földrajzi jellemzők	32
3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata	32
3.3.1.2 Nyomtáv	32
3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei	33
3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői	33
3.3.2.1 Rakszelvény	33
3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése	33
3.3.2.3 Lejt-és ívviszonyok	33
3.3.2.4 A vasútvonalakra alkalmazható legnagyobb sebesség	33
3.3.2.5 Az közlekedtethető vonathossz vasútvonalakra, szolgálati helyekre	33
3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői	34
3.3.3 Forgalmirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek	34
3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek	34
3.3.3.2 Forgalmirányítási rendszerek	34
3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat	34
3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek	35
3.4 FORGALOMKORLÁTOZÁSOK	35
3.4.1 Szakosított infrastruktúra elkülönítése	35
3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt	35
3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok, és Ro-La vonatok közlekedtetése során	35
3.4.4 Korlátozások alagutak miatt	35
3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt	36
3.5 AZ INFRASTRUKTÚRA RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	36
3.6 SZEMÉLYVONATI MŰSZAKI, ELŐKÉSZÍTŐ ÉS UTASKISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK	36
3.7 TEHERVONATI ÁLLOMÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	36
3.8 SZOLGÁLTATÁSI LÉTESÍTMÉNYEK	37
3.8.1. Személy- és tehervonat képző állomások	37
3.8.2 Rakodási célra igénybevehető vágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés	37
3.8.3 Karbantartó létesítmények	37
3.8.4 Üzemanyag vételezési helyek	37
3.8.5 Műszaki létesítmények	37
Áttengelyező (tengelyátszerelő)	37
Vasúti járműmérlegek	37
Előfűtő, előhűtő berendezésekkel, közműcsatlakozással rendelkező szolgálati helyek	38
3.9 VÁRHATÓ JELENTŐSEBB INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI MUNKÁK	38
4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS	39
4.1 BEVEZETÉS	39
4.2 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI ELJÁRÁS LEÍRÁSA	39
Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal igénylése	40
4.3 A KAPACITÁS-ELOSZTÁSI FOLYAMAT SZABÁLYAI ÉS HATÁRIDŐI	40
4.3.1 Az éves menetvonal-igénylés és menetrendkészítés határidői	41
4.3.2 Az éves menetvonal-igényeken kívüli igények kezelése, beleértve az azonnali igényeket is	41
Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása	42
4.4 A KAPACITÁS-ELOSZTÁS FOLYAMATA	42
4.4.1 Összehangolási eljárás	42
4.4.2 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége	43
4.4.3 Túlterhelt pályaszakasz	43
Túlterhelt pályaszakasz	43
Prioritási szabályok és a követendő eljárás	43

A használat, a használati jog visszavonása	44
4.4.4 A keret-megállapodás hatása.....	44
4.5 KAPACITÁS-ELOSZTÁS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI CÉLBŐL	44
4.5.1 Az eljárás leírása	44
Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez	45
Éves szinten nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok	45
4.6 ELJÁRÁS ARRÁ AZ ESETRE, HA A KIUTALT KAPACITÁST NEM HASZNÁLJÁK. LEMONDÁSI SZABÁLYOK, ELJÁRÁS A LEMONDÁS ELMARADÁSA MIATT.....	46
4.6.1 Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják	46
4.6.2 Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt	47
4.7 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK ÉS VESZÉLYES ÁRUK TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSE	47
4.8 KÜLÖNLEGES INTÉZKEDÉSEK ÜZEMZAVAR, VESZÉLYHELYZET ESETÉN	47
4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei.....	47
A pályahálózat-működtető köteles:	48
A hozzáférésre jogosult köteles:	48
4.8.2 Eljárási rend	48
4.8.3 Előrelátható problémák	48
4.8.4 Előre nem látható problémák	48
5. HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK	50
5.1 BEVEZETÉS.....	50
5.2 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK.....	50
Menetvonal biztosítás	50
Közlekedtetés.....	50
5.3 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK.....	51
5.3.1 Felsővezetéki rendszerek használata	51
5.3.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés.....	51
5.3.3 Szolgáltatások személyszállító vonatok és járművek számára.....	51
5.3.3.1 Személyszállító vonatok megállási célú állomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás).	51
5.3.3.2 Személyszállító vonatok kiinduló-/közbenső-/végállomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás).	51
5.3.4 Szolgáltatások tehervonatok és járművek számára	52
5.3.4.1 Tehervonatok induló-/közbenső-/célállomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás).	52
5.3.4.2 Tehervonatok kiszolgálás célú állomáshasználata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. bekezdésében foglalt szolgáltatás).	52
5.3.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés	52
5.3.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés	53
5.3.7 Járműtárolás	53
5.3.8 Egyéb járulékos szolgáltatások.....	53
5.3.8.1 Vasúti járműmérleghez való hozzáférés	53
5.3.8.2 Szolgálat megszakítás, szolgáltatászünetelés felfüggesztés (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás).	54
5.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	54
5.4.1 Vontatási villamos energia nyújtása	54
5.4.2 Üzemanyag vételezése, vásárlása	54
5.4.3 Egyéb energia nyújtása	54
5.4.4 Tolatási szolgáltatás	55
5.4.4.1 Tolatási szolgáltatás a MÁV Zrt. pályahálózatán	55
5.4.4.2 Tolatási szolgáltatás a GYSEV Zrt. pályahálózatán	57
5.4.5 Veszélyes áruk és rendkívüli küldemények továbbítása	57
5.4.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások.....	58
5.4.6.1 Egyéb, a MÁV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások	58
5.4.6.2 Egyéb, a GYSEV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatás.....	59
Vonatfelvételi tevékenység a GYSEV Zrt. pályahálózatán (a Vtv. 3. sz mellékletének III. e) bekezdésében foglalt Szolgáltatás).	59
5.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	59
5.5.1. A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatás.....	59
5.5.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatás.....	59

5.5.2.1 Vasúti jármű műszaki vizsgálata	59
5.5.2.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott egyéb mellékszolgáltatás	59
5.5.2.2.1 Oktatás, vizsgáztatás.....	59
5.5.2.2.2 Vonat előkészítés	60
6. DÍJAK.....	61
6.1 DÍJSZABÁSI ALAPELVEK	61
6.1.1 Alapszolgáltatások díjszámítása	61
6.1.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjszámítása	63
6.1.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjszámítása.....	64
6.1.2 Járműszolgáltatások díjszámítása	65
6.1.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járműszolgáltatások díjai	65
Felsővezetéki rendszerek használati díja:	65
Üzemanyag vételező helyek használati díja	65
Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára	65
Állomások hozzáférési díja tehervonatok számára	65
Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja.....	66
Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja:	66
Járműtárolás díja:.....	66
Egyéb járműszolgáltatások díjai:	66
6.1.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járműszolgáltatások díjszámítási elvei	67
Felsővezetéki rendszerek használati díja:	67
Üzemanyag vételező helyek használatának díja	67
Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára	67
Állomások hozzáférési díja tehervonatok számára	68
Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja:.....	68
Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja:	68
Járműtárolás díja.....	68
Egyéb járműszolgáltatások díja.....	68
Szolgálat-megszakítás, szolgálat-szünetelés felfüggesztése	68
6.1.3 Járműszolgáltatások díjszámítása	68
6.1.4 Kiegészítő szolgáltatások díjszámítása	69
6.1.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai	69
Vontatási villamos energia szolgáltatás díja	69
Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása	69
Vonatkiszolgáló létesítmények használatának díjai	69
Tolatas díjszámítása	69
A) Vállalkozó vasúti tolatás díjai	70
B) Pályavasúti tolatás díjai	72
6.1.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai.....	73
Vontatási energia szolgáltatás díja	73
Vontatási felhasználású üzemanyag és kenőanyag vételezése, vásárlása	73
Személyvonati vonatkiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használati díja.....	73
Tolatas díja.....	73
Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai	73
6.1.5 Mellékszolgáltatások díjszámítása	74
6.1.5.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások díjai	74
6.1.5.2 GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások és díjai	74
6.2 DÍJSZABÁSI RENDSZER.....	74
6.3 DÍJAK	75
6.3.1 Alapszolgáltatások díjai	75
6.3.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai.....	75
6.3.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai	76
6.3.2 Járműszolgáltatások díjai	76
6.3.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járműszolgáltatások díjai	76
6.3.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járműszolgáltatások díjai.....	78
6.3.3 Járműszolgáltatások díjai	78
6.3.4 Kiegészítő szolgáltatások díjai	79
6.3.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai	79
6.3.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai.....	79
6.3.5 Mellékszolgáltatások díjai	79
6.3.5.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások díjai	79
6.3.5.2 GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások díjai.....	80
6.4 TELJESÍTMÉNYÖSZTÖNZŐ RENDSZER	80
MENETVONAL LEMONDÁS A MÁV ZRT. ÉS A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN.....	81

6.5 A DÍJSZABÁSI RENDSZER ÉS/VAGY A DÍJAK VÁRHATÓ VÁLTOZÁSAI	81
6.6 A SZÁMLÁZÁS MENETE	82

1.ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1.1 Bevezetés

1.1.1 A magyar vasúti szervezetek

Magyarország jelenlegi vasúti rendszere az Európai uniós előírásoknak megfelelően került kialakításra.

A vasúti szervezetek:

- a) Vasúti igazgatási szerv: a Nemzeti Közlekedési Hatóság, melynek feladat-, és hatáskörét a Vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.). 73 § (1) bekezdése szabályozza.
- b) Pályahálózat működtető vasúti társaságok (a továbbiakban: pályahálózat működtető): Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetését nem független pályahálózat-működtetőként a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban MÁV Zrt.), illetve integrált vasúti társaságként a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GYSEV Zrt.) végzi.
- c) Vállalkozó vasúti társaságok: Működési engedélye alapján vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaságok.
- d) Kapacitás-elosztó szervezet: A VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: VPE Kft.), amely - tekintettel arra, hogy a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a pályahálózat működtető feladatait nem független, illetve integrált vasúti társaságként végzi - a Vtv. 62.§-a alapján az alábbi feladatokat látja el:
 - da) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása;
 - db) a nem független vasúti pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozása;
 - dc) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározása, valamint
 - dd) a nem független vasúti pályahálózat-működtető az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségeinek meghatározása

1.1.1.1 A VPE Kft. a pályahálózat-működtető és a hozzáférésre jogosultak jogai és kötelezettségei

1.1.1.1.1 A VPE Kft. legfontosabb feladatai

A VPE Kft. a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása körében a következő feladatok ellátására jogosult és köteles:

- a) menetvonal igénylésének elbírálása, a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása, a túlterhelt vonalszakaszokon a 4.6 pont szerint a menetvonalak visszavonása,
- b) a vasúti pályahálózat kapacitását, valamint az igényelt kapcsolódó szolgáltatásokat a 4.4.3. pontban meghatározott prioritási szabályok figyelembe vételével, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen elosztani, betartani a menetvonal-elosztásra vonatkozó ütemtervet, üzemi menetrendet készíteni,
- c) a hozzáférésre jogosultak nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatához szükséges okiratainak, dokumentumainak meglétéről meggyőződni,
- d) a pályahálózat-működtetőket írásban tájékoztatni, hogy mely hozzáférésre jogosultak a vasúti pályahálózat igénybevételére,
- e) az igényelt menetvonalra vonatkozó menetrend- és/vagy szolgáltatás-tervezetet, valamint az ahhoz kapcsolódó díjtervezetet is megküldeni az igénylőknek véleményezés céljából,
- f) Díjképzési Módszertant (DM) elkészíteni, karbantartani,
- g) Díjszámítási Dokumentumot (DD) elkészíteni, karbantartani,
- h) ütköző menetvonal-igények esetén összehangolási eljárást lefolytatni,
- i) ütköző menetvonal-igények esetén az igényelttől eltérő kapacitást felajánlani az egyeztetést követően a hozzáférésre jogosultaknak,
- j) a pályahálózat-működtető értesítése a kiutalt menetvonal és a Vtv. 54.§ (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó pályavasúti szolgáltatások részletes adatairól, valamint a kiutalt menetvonalat és szolgáltatásokat érintő bármilyen változásról,
- k) az éves üzemi menetrendet elkészíteni,
- l) veszélyhelyzet esetén, ha a pályahálózat-működtető a Vtv. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a menetvonalat visszavonta, az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat felajánlani,
- m) kiutalt menetvonal használati jogát visszavonni működési engedély felfüggesztése, menetvonal küszöbérték - Hálózati Üzletszabályzat 4.6 pont - alatti használata esetén,
- n) előzetes nemzetközi menetvonalakat meghatározni,
- o) a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokat kijelölni,
- p) a szakosított infrastruktúrát kijelölni,
- q) honlapján a menetvonal katalógust és a túlterhelt pályaszakaszokon a helyettesíthető pályaszakaszokat közzétenni,
- r) közzétenni honlapján a karbantartás, a felújítás és a fejlesztési munkák várható hatását havonként aktualizálva,
- s) negyedévente monitoring jelentést készíteni a vasúti igazgatási szerv részére a menetvonal igénylések és elosztás gyakorlatáról,
- t) az egy évnél hosszabb időre vonatkozó igények esetén keret-megállapodás megkötése a vasúti igazgatási szerv jóváhagyásával,
- u) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díj összegének meghatározása,
- v) viták esetén egyeztetések kezdeményezése a hozzáférésre jogosultak és a pályahálózat-működtetők között,
- w) az érintett vasúti pályaszakaszt túlterheltté nyilvánítani, amennyiben kapacitáshiány mutatkozik vagy a beérkező kérelmek kielégítése összehangolási eljárás során sem biztosítható,

- x) túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a pályahálózat-működtetőnél kezdeményezni a kapacitás-elemzés elvégzését és a túlterheltség megszüntetését célzó javaslatok megtételét,
- y) az érdekeltekkel történt egyeztetést követően elkészíteni a Hálózati Üzletszabályzatot, illetve annak módosításaira vonatkozó javaslatát,
- z) a tudomására jutott információkat bizalmasan kezelni.

1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai és kötelezettségei

1.1.1.2.1 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai:

- a) az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkákat végezni, illetve végeztetni, ehhez kapacitást lekötni, a vasúti pályahálózatot igénybe venni,
- b) veszélyhelyzet esetén a kiutalt menetvonalak visszavonása (Vtv. 31.§ (2) bekezdés b) pontja),
- c) üzemi vonatok közlekedtetése a VPE Kft. pályahálózat-kapacitás kiutalása alapján.

1.1.1.2.2 A pályahálózat működtetők legfontosabb kötelezettségei:

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetése,
- b) a VPE Kft. menetvonal kiutalását követően a hozzáférésre jogosulttal hálózat-hozzáférési szerződést, az integrált vasúti társaság vontatási, áru fuvarozási vagy személyszállítási elkülönült egységével belső megállapodást kötni, a kiutalt menetvonalat és a nyílt hozzáférés keretében nyújtott szolgáltatásokat nyújtani,
- c) a VPE Kft. megbízásából a túlterhelt pályaszakaszokon kapacitás-elemzést készíteni,
- d) túlterhelt pályaszakasz kapacitásbővítési terv készítése és megküldése a vasúti igazgatási szervnek és a VPE Kft-nek, ennek végrehajtásáról negyedévente beszámoló készítése a vasúti igazgatási szervnek,
- e) a kiutalt kapacitások biztosítása mellett a vasúti pályahálózatot olyan állapotban tartani, hogy az megfeleljen a biztonságos közlekedés feltételeinek,
- f) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez kapcsolódó szakmai utasításokat honlapján közzétenni a Hálózati Üzletszabályzatnak az utasítások közzétételére és hatálybaléptetésre vonatkozó szabályai szerint,
- g) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat tervezett éves karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáihoz az éves üzemi menetrend készítésének időszakában a pályahálózat-kapacitást megigényelni,
- h) az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáihoz lehetőség szerint 30 nappal megelőzően a pályahálózat-kapacitást megigényelni a 4.5.1 pont szerint,
- i) a honlapján folyamatos, naprakész tájékoztatást adni a vasúti pályahálózat kapacitás veszélyhelyzetből fakadó korlátozásairól,
- j) közvetlenül tájékoztatni a VPE Kft-t és az érintett hozzáférésre jogosultat a kiutalt menetvonalat érintő bármilyen eseményről,

- k) a Hálózati Üzletszabályzat elkészítéséhez és módosításához a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum elkészítéséhez a VPE Kft. részére a szükséges információk megadása,
- l) a vasúti pályahálózat törzsadat-állományát karbantartani, ennek változásáról a VPE Kft-t folyamatosan értesíteni,
- m) a tudomására jutott üzleti információkat bizalmasan kezelni.

1.1.1.3 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

1.1.1.3.1 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai:

- a) menetvonal- és szolgáltatás-igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján közlekedni, a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni,
- b) a menetrend-tervezettel kapcsolatban egyeztetési eljárást kezdeményezni,
- c) jogvita eljárást kezdeményezni a vasúti igazgatási szervnél az 1.4.3 pontban foglalt esetekben,
- d) az igényelt szolgáltatás teljesítéséről kért információkhoz hozzájutni.

1.1.1.3.2 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb kötelezettségei:

- a) a pályahálózat-működtetővel hálózat-hozzáférési szerződést kötni,
- b) a menetvonal igénylés feltételeiben bekövetkezett változásokról a VPE Kft-t haladéktalanul, de legkésőbb a változást követő 5 napon belül értesíteni,
- c) tehervonatok esetében a vonat határ- vagy olyan állomásra történő érkezése előtt, ahol rendezése (jármű ki/besorozás) szükséges, a vonatok összeállításáról, járművek ki/besorozásáról, késési tényezőkről és minden további, a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzített feltételről legalább 30 perccel a tervezett érkezés előtt a pályahálózat-működtetőt igazolhatóan értesíteni,
- d) induló tehervonatok és induló/érkező személyszállító vonatok esetében a vonat összeállításáról - a hálózat-hozzáférési szerződés szerint - a tervezett indulás előtt legalább 30 perccel a pályahálózat-működtetőt igazolhatóan értesíteni. Ha a vonat rendkívüli küldeményt, veszélyes árut továbbít az értesítést legalább 1 órával a vonat tervezett indulása előtt kell megtenni. Személyszállító vonatok esetében indulás, vagy határállomásra történő tervezett érkezés előtt legalább 30 perccel, a megrendelt illetve az előírt szerelvény összeállítástól való eltérés esetén legalább 1 órával köteles a pályahálózat-működtetőt az összeállításról értesíteni,
- e) a pályahálózat-működtető által a vonatforgalom lebonyolításával kapcsolatban adott utasításokat és rendelkezéseket betartani,
- f) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik a vasútbiztonság területén eleget tesznek a hazai és a nemzetközi előírásoknak, szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet, valamint rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az előírt vizsgákkal,
- g) a vonat leközlekedtetéshez szükséges bizonylatokat vezetni, adatszolgáltatást biztosítani a teljesítmények elszámolása érdekében,
- h) a pályahálózat-működtető kérésére a Vtv-ben meghatározott esetekben a zavarok elhárításában térítés ellenében közreműködni,

- i) a vasúti pálya és tartozékainak használata ellenében felszámított hálózat-hozzáférési díjat és a nyújtott szolgáltatások ellenértékét az előírt határidőn belül megfizetni,
- j) a hozzáférésre jogosult a nyílt hozzáférésű vasúti hálózathoz összekötő vasúti pályával kapcsolódó saját célú vasúti pályát is igénybe kíván venni, a kapacitás-igény benyújtásakor a saját célú vasúti pályahálózat működtetőjével kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie és a pályahálózat-kapacitás igény benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell a szerződés meglétére vonatkozóan,
- k) a vonat közlekedése során tapasztalt rendkívüli eseményt a pályahálózat működtetőnek azonnal jelenteni,
- l) a saját vonatával kapcsolatos rendkívüli eseményt kivizsgálni, a műszaki, vegyi mentésről intézkedni,
- m) nemzetközi forgalomban a vonatok közlekedtetéséhez szükséges adatok, információk átvételét/átadását legkésőbb a határállomáson kell megtenni

1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság - nem független, illetve integrált, pályahálózatot működtető társaság esetén a VPE Kft. - a pályahálózat hozzáférésre jogosultak által történő igénybevételének részletes szabályozását szolgálóan, menetrendi évenként Hálózati Üzletszabályzatot köteles készíteni.

A nemzetközi és nemzeti jogszabályi előírásoknak megfelelő szerkezettel és tartalommal elkészített Hálózati Üzletszabályzatot a vasúti pályahálózathoz hozzáférésre jogosultak, valamint az Egyesült Gazdasági Térség (EGT) államainak pályahálózat-működtető szervezetei, vagy pályahálózat-kapacitás elosztó szervezetei számára közzé kell tenni.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat célja

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés, a vasúti pályahálózat használata, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások igénybevétele feltételeit és eljárási rendjét.

A Vtv 59. §-ának (1.) bekezdése értelmében a Hálózati Üzletszabályzatnak tartalmaznia kell:

- a) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeket,
- b) a hálózat-hozzáférési díjakat, illetve azok alkalmazásának részletes feltételeit,
- c) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve az összehangolási eljárás szabályait is, továbbá
- d) a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki specifikációt.

1.3 Jogsabályi háttér

1.3.1 Alkalmazandó irányelvek, jogsabályok

1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogsabályok

- 91/440/EGK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről,
- 95/18/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről,
- 2001/14/EK irányelv a vasúti infrastruktúra-kapacitás szétosztásáról, az infrastruktúra használati díjak kiszabásáról és a biztonsági tanúsítványokról,
- 2004/49 EK irányelv a közösségi vasutak biztonságáról,
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről,
- 268/2009. (XII. 1.) Korm. rendelet a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonyról
- 40/2006. (VI. 26.) GKM rendelet a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról,
- 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről,
- 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről,
- 83/2007. (X. 6) GKM-PM együttes rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól,
- 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól,
- 18/1998. (VII. 3.) KHVM rendelet az Országos Vasúti Szabályzat II. kötetének kiadásáról.

1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogsabályok

- 62/2006/EK bizottsági rendelet a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazási alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásairól,
- 2001/12/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2004/51/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról,
- 2007/58/EK irányelv a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv, valamint a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról,
- 2001/13/EK irányelv a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv módosításáról,

- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról,
- 2006. évi LXXVII. törvény a Bernben, 1980. május 9-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről,
- 2009. évi LIX. törvény a Bernben 1980. május 9-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott 1999. június 3-án kelt jegyzőkönyv C Függelékének melléklete 2009. évi módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről,
- 170/2002 (VIII.7.) Korm. rendelet a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SZMGSZ) kihirdetéséről, valamint a megállapodás kihirdetett módosításai,
- 10/2008. (VI. 30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módjáról és feltételeiről,
- 8/2006. (I. 13.) Korm. rendelet a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról,
- 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet a Nemzeti Közlekedési Hatóságról,
- 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről,
- 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról,
- 28/2003. (V. 8.) GKM rendelet a vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezéséről és időszakos vizsgálatáról,
- 32/2003. (V. 20.) GKM rendelet a vasúti járművezetők képzéséről, hatósági vizsgáztatásáról és szakképesítéséről,
- 103/2003. (XII.27.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról,
- 7/2006. (II. 27.) GKM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának részletes szabályairól,
- 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,
- 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelet a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,
- 72/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
- 48/2007. (IV. 26.) GKM rendelet a belföldi közforgalmú menetrend szerinti vasúti személyszállítás és helyközi (távolsági) autóbusz-közlekedés, valamint a nevelési-oktatási intézmények által rendelt belföldi autóbusz különjáratok legmagasabb díjairól,
- 9/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 271/2009. (XII.1) Kormányrendelet az országos működési engedély alapján végzett vasúti személyszállítás részletes feltételeiről
- 32/2009. (II.19.) Kormányrendelet a vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokról.

1.4 A Hálózati Üzletszabályzat jogi státusza

1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat jogi jellege

A Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat-működtetőre, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó és nyújtható szolgáltatásokat igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosultakra, valamint a VPE Kft-re vonatkozóan egyaránt kötelező.

1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített előírásokért információkért

A Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi, közösségi és nemzeti jogszabályoknak való megfeleléséért, valamint az információk pontosságának és naprakész aktualitásának biztosításáért. A nem független, illetve az integrált vasúti társaságot terheli a felelősség azokért az adatokért, amelyeket a Vtv. 62.§ (4) bekezdés és a 268/2009.(XII.1.) Korm. rendelet 2. és 3.§-a, valamint a pályahálózat-működtető és a Hálózati Üzletszabályzat készítője között létrejött együttműködési szerződésben rögzítettek alapján bocsát rendelkezésre.

1.4.3 Jogorvoslati lehetőség

A nyílt hozzáférésre jogosult szervezet, vagy a nem független, illetve integrált vasúti társaság a Vtv. 77. § (1) bekezdésében foglaltak alapján jogvitás eljárást kezdeményezhet a vasúti igazgatási szervnél, valamint a Vtv. 77. § (5) és (6) bekezdésében foglaltak alapján közvetlenül bírósághoz is fordulhat amennyiben álláspontja szerint:

- a) a vasúti pályahálózat-működtetője, vagy a VPE Kft. megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,
- b) a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,
- c) a Díjképzési Módszertan ellentétes a Vtv., illetőleg a vonatkozó jogszabályban foglaltakkal,
- d) a Díszámítási Dokumentum vagy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő díjak, kedvezmények és felárak nem a Vtv-nek, és a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak megfelelően kerültek meghatározásra, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban nem a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjak szerepelnek,
- e) a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott hálózat-hozzáférési díjak mértéke, vagy struktúrája ellentétes a vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal,

- f) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes jelen Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- g) valamely szerződő fél megsértette a pályahálózathoz való nyílt hozzáférés tárgyában kötött szerződést, vagy a menetvonal igénybevételeért fizetendő hálózat-hozzáférési díj mértéke jogszabálysértően illetve jelen Üzletszabályzatba ütköző módon került megállapításra.

A jogorvoslati kérelmet a Vtv. 77. § (2) bekezdésében rögzített határidőkhöz igazodóan kell előterjeszteni. A kérelem tartalmi követelményeit a Vtv. 77. § (3) bekezdése foglalja össze.

1.5 A Hálózati Üzletszabályzat felépítése

A Hálózati Üzletszabályzat a nemzetközi előírásokhoz és gyakorlathoz igazodóan hat fő fejezetre és mellékletekre tagolódik:

1. fejezet: Általános tudnivalók
 2. fejezet: A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele
 3. fejezet: Infrastruktúra
 4. fejezet: Kapacitás-elosztás
 5. fejezet: A vállalkozó vasúti társaságok számára nyújtandó szolgáltatások
 6. fejezet: Díjak
- Mellékletek

1.6 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya és módosításának szabályai

1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya

Jelen Üzletszabályzat 2009. december 13. 00.00 órától 2010. december 11. 24.00 óráig hatályos.

A Hálózati Üzletszabályzat területi hatálya kiterjed a nem független vasúti pályahálózat-működtető (a MÁV Zrt., GYSEV Zrt.) által működtetett országos normál és széles nyomtávolságú nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokra (benne a Fertővidéki Helyi Érdekű Vasút Zrt. magyarországi pályahálózatára).

A Hálózati Üzletszabályzat a közzétételét követő menetrendi évben mind a hozzáférésre jogosultak, mind a VPE Kft. részére tervezési célokat szolgál, mivel:

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz hozzáférésre jogosultak, valamint a vasúti pálya karbantartását, felújítását és fejlesztését végző pályahálózat működtető társaságok a közzétett Hálózati Üzletszabályzat előírásaihoz igazodóan tervezik és nyújtják be a VPE Kft.-hez a Hálózati Üzletszabályzat közzétételét követően a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó éves és éves pótlólagos igényeiket,
- a VPE Kft. a fentiek szerint benyújtott igények alapján készíti el a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó éves üzemi menetrendet.

A VPE Kft. valamely vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésűvé történő minősítését követően 60 napon belül köteles közzétenni a pályahálózat működtető Hálózati Üzletszabályzatának tervezetét, amely a közzétételt követő első december hónap második vasárnapján 00.00 órától a közzétételt követő második december hónap második szombatján 24.00 óráig hatályos.

Hatályon kívül helyezhető a Hálózati Üzletszabályzat, ha a vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésű minősítése megszűnik.

1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása

1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége

A Hálózati Üzletszabályzatot folyamatosan aktualizálni, szükség szerint módosítani kell (2001/14/EK irányelv 3. cikk 3. bekezdés, Vtv. 59.§ (4) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§).

A VPE Kft. köteles valamennyi módosítás tényét a Hálózati Üzletszabályzat elválaszthatatlan részét képező „Módosítások jegyzéké”-ben a hatálybalépés időpontjának feltüntetésével rögzíteni. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§ (3) bekezdés)

A Hálózati Üzletszabályzat törvényben előírt módosítások eljárási rendjében különbséget kell tenni a Vtv. 59. §. (4) bekezdés szerinti módosítások (naprakészégi módosítás), valamint a 101/2007. (XII.22.) GKM rendelet 6. § (1) bekezdése szerinti módosítások között.

1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendje

1.6.2.2.1 A 101/2007. (XII.22.) GKM rendelet 6. § (1) bekezdése szerinti módosítások:

- a) a vasúti struktúra változásából fakadó módosítások, (vasúti struktúra: az 1.1.1 pontban meghatározott vasúti szervezetek egymás közötti, jogszabályok alapján meghatározott viszonyrendszere, ide nem értve a köztük lévő szerződéses kapcsolatokat),
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztási folyamat szabályaiban és határidőiben történő változások,
- c) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben bekövetkező olyan változások, melyek hatással vannak a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra,
- d) az egyes vasúti társaságok által a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokban bekövetkező mennyiségi vagy minőségi változások, ide nem értve a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki vagy üzemi jellemzőiben bekövetkezett változásokat,

- e) valamint a pályavasúti szolgáltatásokhoz kapcsolódó hálózat-hozzáférési díjakban történő változások.

Eljárási rendje:

- a) A VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat módosításának közzétételét 40 nappal megelőzően, írásban tájékoztatja a vasúti igazgatási szervet, hogy a Hálózati Üzletszabályzat módosítása miatt a díjszabási rendszer elemeinek kötelező felülvizsgálata szükséges-e.
- b) A VPE Kft. köteles az egyeztetési lehetőség biztosítása érdekében a Hálózati Üzletszabályzat módosításának tervezetét - annak közzétételét legalább 30 nappal megelőzően - honlapján nyilvánosságra hozni, egyidejűleg a nyilvánosságra hozatal tényéről a vasúti pályahálózatra vonatkozóan korábban már menetvonal-igényt benyújtó hozzáférésre jogosultakat és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezeteit elektronikus úton tájékoztatni (101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdés).
- c) Az érdekeltek a nyilvánosságra hozatalt követő 10 napon belül tehetik meg a módosítás tervezetével kapcsolatos észrevételeiket, amelyeket a VPE Kft. a módosítás véglegesítése során lehetőség szerint figyelembe vesz. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 6.§ (1) bekezdés).
- d) Az így véglegesített módosítást a VPE Kft. a hatályba lépés időpontjának feltüntetésével honlapján közzéteszi és egységes szerkezetbe foglalva a hatályba lépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi (Vtv. 59.§ (4) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 7.§).
- e) A pályahálózat működtető által nyújtott szolgáltatások díjtételeit, az alkalmazott kedvezményeket, felárakat, valamint kiegyenlítő juttatásokat érintő Hálózati Üzletszabályzat módosításokat, továbbá egyes vasúti pályaszakaszok működtetéséből - országos jelentőségű vasúti pálya esetén a közlekedésért felelős miniszter jóváhagyásával - történő kivonását tartalmazó módosítást a hatálybalépést megelőzően legalább három hónappal kell közzétenni (101/2007.(XII.22.) GKM rendelet 6.§ (2) bekezdés).

1.6.2.2.2. A Vtv. 59. § (4) bekezdés szerinti módosítások (naprakésztségi módosítás)

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó jogszabályokban,
- b) a pályahálózat-működtetők, felügyeleti szervek, kapacitás-elosztó szervezet alapadatiban,
- c) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben bekövetkező változások esetén, melyek nincsenek hatással a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra.

Eljárási rendje

- a) A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. az általuk működtetett pályahálózat műszaki és üzemi jellemzőinek - a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó és nyújtható pályavasúti szolgáltatások hozzáférésre jogosult által történő igénybevételeinek feltételeit befolyásoló - változásairól köteles a VPE Kft-t haladéktalanul, megfelelően dokumentáltan, elektronikus úton és írásban is tájékoztatni.

- b) A VPE Kft. köteles a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat - pályavasúti szolgáltatás igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásait azok jellegétől függően haladéktalanul a Hálózati Üzletszabályzat megfelelő helyén átvezetni és a módosítás VPE Kft. honlapján történő közzétételéről gondoskodni, valamint a hozzáférésre jogosultakat tájékoztatni.

1.7 A Hálózati Üzletszabályzat elkészítése és közzététele

1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése

- (1) A VPE Kft.-nek a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályokban foglaltak, a pályahálózat működtetőtől megkapott műszaki és üzemi információk figyelembe vételével minden évben el kell készítenie az adott évet követő második menetrendi évben hatályos Hálózati Üzletszabályzat tervezetét. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§)
- (2) A VPE Kft. a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatára vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az érdekeltek egyetértése alapján egyesítette (101/2007.(XII. 22) GKM rendelet 5.§ (6) bekezdés).

1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele

- (1) A Hálózati Üzletszabályzat tervezetét a véglegesített Hálózati Üzletszabályzat közzétételét legalább 30 nappal megelőzően a VPE Kft. honlapján nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy a hozzáférésre jogosultak és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezetei számára lehetőség nyíljon az abban foglaltak érdemi véleményezésére, észrevételeik megtételére. A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének nyilvánosságra hozataláról a VPE Kft. köteles az érdekelt hozzáférésre jogosultakat és az EGT-államok kapacitás-elosztó szervezeteit elektronikus úton haladéktalanul tájékoztatni (Vtv. 59.§ (2) bekezdés és 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (1) bekezdés).
- (2) Az érdekeltek a Hálózati Üzletszabályzat nyilvánosságra hozatalát követő 10 napon belül tehetik meg észrevételeiket. A beérkezett észrevételekről, illetve az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul tájékoztatni kell (Vtv. 59.§ (2) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (1) bekezdés).
- (3) A VPE Kft. az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az ugyanarra a menetrendi évre vonatkozó éves menetvonal igények benyújtási határidejének lejárta előtt legalább négy hónappal - legkésőbb december második szombatján - honlapján (www.vpe.hu) közzéteszi, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában is az érdekeltek rendelkezésére bocsátja (2001/14/EK 3. cikk 1. és 4. bekezdés, Vtv. 59. § (3) bekezdés, 101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (2) bekezdés).

- (4) A VPE Kft. valamely vasúti pályahálózat nyílt hozzáférésűvé történő minősítését követően 60 napon belül köteles közzétenni az arra a pályahálózatra vonatkozó Hálózati Üzletszabályzat tervezetét, amely a közzétételt követő első december hónap második vasárnapján 0.00 órától a közzétételt követő második december hónap második szombatján 24.00 óráig hatályos (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 5.§ (4) bekezdés).
- (5) A VPE Kft. a véglegesített Hálózati Üzletszabályzatot a hatálybalépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi. (101/2007.(XII. 22.) GKM rendelet 7.§).

1.8 Kapcsolattartás lehetőségei

a) VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság

Cím: H-1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 48.

Telefon: Titkárság +36 1/301-9900
OSS iroda +36 1/301-9925,
+36 1/301-9926

Vasúti telefon: Titkárság 01-46-70
OSS iroda 01-72-64,
01-72-70

Fax: Titkárság +36 1/332-8025
OSS iroda +36 1/269-0631

E-mail: Titkárság: titkarsag@vpe.hu
OSS iroda: oss@vpe.hu

Honlap: www.vpe.hu

b) Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatal

Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 38.

Telefon: +36 1/373-1442

Fax: +36 1/332-6532

E-mail: office@nkh.gov.hu

Honlap: www.nkh.hu

c) MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság

ca) Vezérigazgatóság Központ

Cím: H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.

Telefon: +36 1/322-0660

Fax: +36 1/342-8535

Honlap: www.mav.hu

cb) Pályavasúti Üzletág

Cím: H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.

Telefon: +36 1/511-3205

Fax: +36 1/511-4709

E-mail ertekesites.palyavasut@mav.hu

d) Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.

Telefon: +36 99/517-405

Fax: +36 99/517-308

Honlap: www.gysev.huE-mail: palyavasut@gysev.hu

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Forgalomirányítási Központjainak elérhetőségét a 1.8 sz. melléklet tartalmazza.

1.9. Pályahálózat működtető vasúti társaságok közötti együttműködés

A VPE Kft. OSS Irodája tartja a kapcsolatot más államok vasútjainak OSS Irodáival az OSS (One-Stop-Shop) hálózaton keresztül.

Az európai pályavasutak egyezményt kötöttek a pályakapacitás közös értékesítési és marketingszervezetének létrehozására, amelynek neve Rail Net Europe (RNE).

A pályavasúti szervezetek OSS irodákat hoztak létre, amelyek ügyfélszolgálati pontok hálózataként működnek az RNE keretei között. Nemzetközi menetvonal-igény esetén az ügyfélnek elegendő az OSS irodák egyikét felkeresnie, amelyen keresztül az ügyfél kezdeményezheti a teljes nemzetközi kapacitás-elosztási folyamatot. A felkeresett OSS iroda az érintett pályahálózat működtetőkkel szoros együttműködésben az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- ügyféltámogatás és információszolgáltatás a pályahálózat működtető vasúti társaságok teljes termék- és szolgáltatás skálájára vonatkozóan,
- információszolgáltatás bármely RNE tag pályahálózat működtető vasúti társaság hálózatának igénybevételeéhez szükséges valamennyi adatról,
- nemzetközi menetvonal-igények kezelése az RNE tagvasutak hálózatára vonatkozóan,
- annak biztosítása, hogy a következő menetrendi időszakra vonatkozó igények megfelelően figyelembe legyenek véve az éves menetrend-szerkesztési folyamatban,
- menetvonal-ajánlatok készítése a teljes nemzetközi útvonalra.

Valamennyi OSS iroda tagja a nemzetközi hálózatnak, amelynek célja, hogy az ügyfelek számára a hálózat-hozzáférést a lehető legegyszerűbbé tegye. Az OSS emellett információt ad a hálózat-hozzáférési díjakról, valamint a vonatmozgásokról is.

Az RNE „egységes felület az ügyfelekkel szemben” mottójának eleget téve az OSS átlátható, megbízható és diszkriminációmentes eljárások alapján megfelelő és hatékony segítséget nyújt nemzetközi viszonylatban is.

Az egyes nemzeti OSS kapcsolattartó személyek listája és elérhetőségei az RNE honlapján a <http://www.railneteurope.com> címen található.

1.10 A Hálózati Üzletszabályzatban használt fogalmak értelmezése

A Hálózati Üzletszabályzatban használt fontosabb fogalmak jegyzékét és meghatározását az 1.10 sz. melléklet tartalmazza.

2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

2.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

2.2 Kapacitás-igénylés

A Vtv. 62.§. (2) bekezdés b) pontja alapján a VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat elkészítésével meghatározza a vasúti pályahálózathoz való hozzáférés részletes feltételeit. A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező hozzáférésre jogosult kérelmére, meghatározott formájú és tartalmú menetvonal igény benyújtásával történik. Az igényt a VPE Kft. OSS irodájához kell benyújtani.

2.2.1 Az igénylés feltételei

A kapacitás-igénylés feltételei:

- a 95/18/EK irányelv alapján kiállított működési engedély (2.2.3 pont), valamint
- a vasúti közlekedési hatóság által kiállított biztonsági tanúsítvány (2.2.4 pont).

2.2.2 A vasúti pályahálózatot használók köre

A vasúti pályahálózatot a pályahálózat-működtetők és a hozzáférésre jogosultak használhatják.

Hozzáférésre jogosult:

- a) a belföldön bejegyzett, országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
- b) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén,
- c) vasúti árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság, valamint
- d) nemzetközi személyszállítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság.

2.2.3 Működési engedély

Az árutovábbítási (árufuvarozási, áruszállítási), személyszállítási és vontatási szolgáltatás, valamint a vasúti pályahálózat működtetése, működési hatósági engedélyhez kötött tevékenység. A működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása, a vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik.

Működési engedélyt a vasúti igazgatási szerv honlapján található engedélyezési formanyomtatványok kitöltésével és beadásával kell kérni.

Valamely EGT-államban kiadott vasútvállalati működési engedély alapján működő társaság, amennyiben a Magyar Köztársaság területén kíván nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybe venni, a pályakapacitás iránti igényének benyújtását megelőzően legalább 30 nappal köteles erre vonatkozó szándékát írásban bejelenteni a vasúti igazgatási szerv részére az általa megállapított eljárásrend szerint a honlapján szereplő formanyomtatvány kitöltésével és beadásával.

Vasúti igazgatási szerv megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Vasúti Igazgatási Főosztály
Cím:	1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/815-9679
Fax:	+36 1/815-9670
Honlap:	www.nkh.hu

A hozzáférésre jogosult köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat - a változást követően haladéktalanul - a VPE Kft-vel írásban közölni és igazolni.

2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a vasúti közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány birtokában használhatja. A vasúti pályahálózat irányítása, működtetése kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági engedély alapján végezhető. A vasútbiztonsági tanúsítványt, illetve biztonsági engedélyt a vasúti közlekedési hatóság által megállapított eljárásrend szerint kell megigényelni.

A más EGT-állam által kiadott vasútbiztonsági tanúsítvánnyal rendelkező vasúti társaságnak a menetvonal igénylés előtt, kiegészítő tanúsítványt kell beszereznie a közlekedési hatóságtól az általa megállapított eljárásrend szerint.

Vasúti közlekedési hatóság megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Közlekedési Hatóság Kiemelt ügyek Igazgatósága Vasúti Hatósági Főosztály Vasútbiztonsági és Ellenőrzési Osztály
--------------------	--

Cím: 1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon: +36 1/474 1786
Fax: +36 1/312 6614
Honlap: www.nkh.hu

A hozzáférésre jogosult köteles az okiratokkal, dokumentumokkal összefüggő változásokat -haladéktalanul - a VPE Kft-vel írásban közölni és igazolni.

2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek

A nyílt hozzáférésű vasúti hálózat igénybevételéhez szükséges egyéb biztosításokról vagy garanciákról a hálózat-hozzáférési szerződésben kell rendelkeznie a feleknek.

2.3 A menetvonal- és szolgáltatás-igénylés folyamata

A menetvonal- és szolgáltatás-igénylés folyamatát részletesen, jelen Hálózati Üzletszabályzat 4.2 és 4.3 fejezetei mutatják be.

2.4 Hozzáférési megállapodások a vasúti pályahálózathoz

2.4.1 Keret-megállapodás

A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására - jogszabályban meghatározott feltételekkel - legfeljebb öt, kivételesen tíz évet meg nem haladó időszakra vonatkozóan keret-megállapodás köthető a VPE Kft. és a hozzáférésre jogosultak között. A keret-megállapodást kötött hozzáférésre jogosult a keret-megállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére. A keret-megállapodás nem zárhatja ki harmadik személy jogosultaknak a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférését.

Egy vasúti pályaszakasz vonatkozásában a napi elméleti kapacitás legfeljebb 5%-os mértékéig köthető keret-megállapodás.

Az öt évnél hosszabb időtartamú keret-megállapodás csak hosszú távú kereskedelmi szerződések, a keret-megállapodás által érintett vasúti pályával összefüggő beruházás vagy kockázat esetén köthető. Tíz évnél hosszabb időre keret-megállapodás kizárólag akkor köthető, ha az igénylő részt vesz hosszútávon megvalósuló vasúti beruházásban, és a keret-megállapodásban az igénylőnek a beruházással kapcsolatos, külön szerződésben vállalt kötelezettségei is rögzítésre kerülnek.

A VPE Kft. a keret-megállapodás minden olyan adatát, amely nem minősül törvény által védett titoknak, valamennyi érdekelt számára hozzáférhetővé teszi.

A keret-megállapodások létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges.

A keret-megállapodás lejárt utáni időszakra vonatkozó új keret-megállapodás megkötését az igénylőnek kell kezdeményezni.

Ha a kapacitás-elosztó szervezet a pályahálózat-működtető által szolgáltatott adatok alapján észleli, hogy a Vtv. 57. § (5) bekezdése szerint létrejött keret-megállapodás alapján túlterhelt vasúti pályaszakaszra vonatkozóan fenntartott kapacitás kihasználtsága legalább egy hónapon keresztül a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített küszöbérték alatt van, erről a fenntartott kapacitással rendelkező igénylőt három napon belül tájékoztatja, továbbá felszólítja, hogy nyolc napon belül nyilatkozzon arról, hogy fennállt-e olyan érdekkörén kívül álló ok, amely miatt a vasúti pályahálózat számára nem volt hozzáférhető, illetve csatolja az ok igazolásához szükséges okiratokat.

Ha az igénylő az előző bekezdés szerinti kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, vagy az érdekkörén kívül álló okot nem igazolja, a kapacitás-elosztó szervezet az adott menetrendi év hátralévő időszakára a fenntartott kapacitást a fel nem használt kapacitás mértékével csökkenti. A kapacitás-elosztó szervezet a döntéséről az igénylőt, a pályahálózat-működtetőt, valamint a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.

2.4.2 A hálózat-hozzáférési szerződés és a belső megállapodás

2.4.2.1 Hálózat-hozzáférési szerződés

A VPE Kft. az előírt dokumentumok meglétének ellenőrzését követően kiutalja a hozzáférésre jogosultnak a menetvonalat (nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatást), melyet követően, de annak igénybevétele előtt a felek kötelesek egymással szerződést kötni.

A hálózat-hozzáférési szerződés a vasúti pályahálózat-használat műszaki, technológiai, pénzügyi és jogi feltételeit szabályozza.

A hálózat-hozzáférési szerződés megkötésének előfeltétele:

- működési engedély,
- vasútbiztonsági/kiegészítő tanúsítvány,
- a Vtv. 64. § (3) bekezdése szerinti értesítés.

A vasúti infrastruktúra kiutalt menetvonal (szolgáltatás) és érvényes hálózat-hozzáférési szerződés nélkül nem használható.

A hálózat-hozzáférési szerződésnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a felek adatai,
- b) használati jog tartalma,
- c) a használni kívánt infrastruktúra meghatározása,
- d) a használati jog időtartama,
- e) a pályahálózat működtető szolgáltatásai, kötelezettségei, technológiai előírások,
- f) az igénylő kötelezettségei, technológiai előírások,

- g) használni kívánt vontató járművek adatai, a vontatott járművek adatainak átadási eljárása,
- h) fizetési feltételek,
- i) a hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető kapcsolattartóinak elérhetőségét,
- j) veszélyes áruk továbbításának, rendkívüli küldemények közlekedtetésének szabályozását,
- k) egyéb kiegészítő, járulékos és mellékszolgáltatásokra vonatkozó megállapodásokat,
- l) amennyiben a felek erre vonatkozóan megállapodnak, hozzáférésre jogosult személyzete által a pályahálózathoz kapcsolódó pályavasúti tevékenység végzésének feltételeit,
- m) a hozzáférésre jogosult csatolt jognyilatkozata a vasúti járművek és vonatok műszaki- és közlekedés biztonsági vizsgálatának szabályszerű elvégzéséről.

A hálózat-hozzáférési szerződés általános szerződési feltételeit a 2.4 sz. melléklet tartalmazza.

A vasúti pályahálózat használatára vonatkozó hálózat-hozzáférési szerződés megkötése során a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.), ezen belül ennek szerződésről szóló általános szabályait, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

2.4.2.2 Belső megállapodás

A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletágnak a társaság szervezetén belül esetlegesen működő, vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egységekkel a menetvonalak igénybevétele előtt belső megállapodást kell kötniük.

A vasúti pályahálózat a vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egység által kiutalt menetvonal (szolgáltatás) és érvényes belső megállapodás nélkül nem használható. A belső megállapodást a VPE Kft. dolgozza ki, és az integrált vasúti társaság szervezeti egységei kötik meg és jóváhagyás céljából a vasúti igazgatási szervnek megküldik.

A belső megállapodásban meghatározásra kerülő hálózat-hozzáférési feltételeknek meg kell felelniük a 101/2007. (XII.22) GKM rendelet 33.§.-ban megfogalmazott követelményeknek.

2.5 Üzemeltetési szabályok

2.5.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A hozzáférésre jogosultak kötelesek az alábbi, adott pályahálózat működtető által alkalmazott utasításokat betartani:

- a) F.1. sz. Jelzési Utasítás,
- b) F.2. sz. Forgalmi Utasítás
- c) E.1. sz. Utasítás a vontatójármű személyzet részére,

- d) E.2. sz. Fékutasítás,
- e) E 12. sz. Műszaki kocsiszolgálati Utasítás,
- f) Műszaki táblázatok I.,II. kötet,
- g) E.101. sz. Általános Utasítás a MÁV villamosított vonalai részére
- h) H.6. sz. Utasítás Rendkívüli küldemények kezelésére,
- i) O.1. sz. Oktatási Utasítás pályavasúti fejezetei (kivéve, ha a vállalkozó vasúti társaság közlekedési hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik)
- j) Állomási Végrehajtási Utasítások infrastruktúrára vonatkozó része
- k) A forgalom szabályozására vonatkozó vonali Végrehajtási Utasítások.

A felsorolt Utasítások közül az a-i) pontokban szereplőket a közlekedési hatóság hagyja jóvá.

Ezek hatályba lépéséről, megjelenéséről, módosításáról a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. írásban értesíti a VPE Kft-t és a hozzáférésre jogosultakat, és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon (www.mav.hu, www.gysev.hu) is megjelentetik.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a fenti utasításokat, valamint az általuk szükségesnek tartott, a pályahálózaton alkalmazandó egyéb utasításokat teljes terjedelmükben a honlapjukon teszik közzé.

2.5.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége

A vonatok közlekedtetése során a 2.5.1 pontban lévő utasítások és a hálózat-hozzáférési szerződés szerint meghatározott okmányokat kell alkalmazni.

2.6 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok, próbavonatok, Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

2.6.1 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

Rendkívülinek kell minősíteni egy küldeményt, ha a rakomány külső méretei, tömege vagy kialakítása miatt - vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okoz, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A rendkívüli küldeményekkel kapcsolatos szabályozást a pályahálózat működtető adja ki (H.6. sz. Utasítás).

MÁV Zrt. - Pályavasúti Üzletág - Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: 1087 Budapest
Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/511-313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondertrp@mav.hu; ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: 9400 Sopron
Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.6.2 Próbavonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A próbavonatok közlekedtetése a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A próbavonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat működtető adja ki (F2. Utasítás 29-es függeléke).

MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: 1087 Budapest
Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondertrp@mav.hu; ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: 9400 Sopron
Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.6.3 Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A Ro-La vonatok közlekedtetése a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírásokat az F.2. Utasítás 33-as függeléke, a HÜSZ 3.3.1.1. sz. melléklete, valamint a MÁV Zrt. honlapján megjelentetett korlátozások szabályozzák.

MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: 1087 Budapest
Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondertrp@mav.hu; ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: 9400 Sopron
Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.7 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat - Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) C függeléke (RID) - ” és az „SZMGSZ Megállapodás a nemzetközi vasúti árufuvarozásról” 2.sz. melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

A hozzáférésre jogosult a menetvonal igényléskor jelezni kell a pályahálózat-működtető részére, ha katasztrófa veszélyességű, illetve a RID szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruküldeményt kíván továbbítani, továbbá, hogy milyen kísérést, illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz.

Az értesítendő pályavasút működtető szervezeti egység:

MÁV Zrt. - Pályavasúti Üzletág - Forgalmi Főosztály Üzemirányító Központ

Cím: 1087 Budapest
Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/511-313-6067
Fax: + 36 1/511-1638

GYSEV Zrt.- Pályavasúti Üzletág

Cím: 9400 Sopron
Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148

2.8 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek

A hozzáférésre jogosult által üzemeltetett gördülőállomány megfelelőségét a közlekedési hatóság által kiadott üzembe helyezési engedély igazolja.

A hozzáférésre jogosult köteles a vonat összeállítására, a járművek műszaki- és vonatvizsgálatára, a fékpróbára, a vonat megfékezetttségére vonatkozó műszaki közlekedésbiztonsági feltételeket teljesíteni.

A hozzáférésre jogosult a hálózat-hozzáférési szerződésben nyilatkozik, - figyelembe véve a 40/2006 (VI.26.) GKM rendeletet - az általa használt vagy használni kívánt járművek adatairól, paramétereiről.

Engedélyező hatóság:

**Nemzeti Közlekedési Hatóság
Kiemelt Ügyek Igazgatósága
Vasúti Hatósági Főosztály**

Cím: 1066 Budapest
Teréz krt. 62.

Telefon: + 36 1/474-1786

Fax: + 36 1/312-6614

2.9 A személyzettel kapcsolatos feltételek

A hozzáférésre jogosult személyzetének alkalmasságát a vasútbiztonsági tanúsítvány személyzetre vonatkozó része igazolja, amellyel az igénylő hozzáférésre jogosult bizonyítja, hogy személyzete a 40/2006. (VI.26.) GKM rendelet 6.§-a (2) bekezdésének g) pontjának megfelelően a hozzáférésre jogosult által a vasútbiztonsági tanúsítvány iránti kérelemhez csatolt jegyzékben megjelölt - vasúti közlekedést szabályozó - utasításokat ismeri, illetve az előírt vasúti szakmai vizsgákkal és egészségügyi alkalmassággal rendelkezik.

A hozzáférésre jogosult csak az O.1. utasítás, illetve a hozzáférésre jogosult oktatási utasítása szerinti érvényes tolatásvezetői vizsga, az adott szolgálati helyre vonatkozó Állomási Végrehajtási Utasításból (ÁVU) tett helyismereti vizsga, valamint az adott szolgálati helyre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékében meghatározott felügyeleti alatti szolgálat teljesítését követően vezethet saját tolatást.

A vonatforgalommal kapcsolatos munkakörökben kizárólag a magyar nyelv használható.

3. INFRASTRUKTÚRA

3.1 Az infrastruktúra adatok érvényessége, a változások követésének módja

A pályahálózatra vonatkozó műszaki és üzemi adatokat a pályahálózat-működtető a Hálózati Üzletszabályzat elkészítésének üteméhez igazodóan, de legkésőbb annak közzétételét 60 nappal megelőzően, változások esetén haladéktalanul köteles a VPE Kft. rendelkezésére bocsátani. Az adatszolgáltatás tartalmára vonatkozó kötelezettségeket a Vtv. 62. § (4) bekezdésében, valamint a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és az integrált vasúti társaság közötti jogviszonyról szóló 268/2009. (XII. 01.) Korm. rendelet 3. § -ában foglaltakra figyelemmel az érintett felek együttműködési megállapodásban rögzítik.

A pályahálózat adatokban bekövetkezett változásokat, módosításokat a VPE Kft. honlapján megjelenteti és írásban közli a vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaságokkal, valamint a pályahálózat-működtetőkkel és a vasúti igazgatási szervvel. Amennyiben a változások, módosítások a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített adatokat is érintik, úgy a VPE Kft. végrehajtja a Hálózati Üzletszabályzat módosítását.

3.2 Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bemutatása

Az országos - MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által működtetett - nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot, a vasútvonalak besorolását (Transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő vasúti pályák, egyéb országos törzshálózati vasúti pályák, országos vasúti mellékvonalak), valamint a vasútvonalak számozását a 3.2 sz. melléklet mutatja be.

3.2.1 Infrastruktúra korlátozások

A kombinált továbbítás feltételei

A kombinált áruforgalom szállítóegységei - nagykonténerek, félpótkocsik és cserefelépítmények - továbbításában érintett vasútvonalak egységes megjelölését és kódolását, valamint a továbbítás feltételeit az UIC 596-6 sz. Döntvény, az AVV (Általános Szerződés a Teherkocsik használatára), - Rakodási szabályok - 32. pontja és az 5. táblázata, valamint a kapcsolódó külön megállapodások határozzák meg. A kombinált forgalom szállítóegységeinek továbbítási feltételeit a 3.2.1-1 sz. melléklet tartalmazza.

A vasútvonalak kombinált fuvarozási profil kódja: PC 80/410, kivétel az alábbi szakaszokon:

Budapest-Déli - Budapest-Kelenföld

Hidas- Bonyhád- Bátaszék

Pilisvörösvár - Piliscsaba

Szarvaskő - Mónosbél - Bélapátfalva - Szilvásvárad - Csokvaomány - Királd

Veszprémvarsány - Zirc
Kisköre - Abádszalók
Gönc - Hidasnémeti
Szokolya - Diósjenő - Drégelypalánk

A RoLa vonatok közlekedtetésére alkalmas vasútvonalakat a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

Figyelőszolgálat kötelezettsége a mozdonyon

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatán a figyelőszolgálati kötelezettség a 3.2.1-2 sz. mellékletben található.

3.2.2 Kapcsolódó vasúti pályahálózatok

A Magyar Köztársaság és a szomszédos államok közti határátmenetekhez kapcsolódó információkat a 3.2.2-1. sz. melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. közti csatlakozó állomásokat a 3.2.2-2. sz. melléklet tartalmazza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz kapcsolódó csatlakozó-, összekötő-, valamint a saját célú vasúti pályahálózatokat a 3.2.2-3. sz. melléklet tartalmazza.

3.2.3 Pályahálózatra vonatkozó további információk

Minden egyéb információról a pályahálózat-működtetőktől kérhető felvilágosítás.

3.3 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat jellemzői

3.3.1 Földrajzi jellemzők

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata

A nyílt hozzáférésű országos vasúti pályahálózat legfontosabb jellemzőit - a vasútvonalakat a különböző jellemző paraméterek változásaihoz igazodóan pályaszakaszokra bontva - a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.1.2 Nyomtáv

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a normál (1435 mm) és a széles (1524 mm) nyomtávú vasúti pályák alkotják.

3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részét képező szolgálati helyek vasútvonalakon történő elhelyezkedését, valamint azok legfontosabb műszaki és üzemi jellemzőit a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői

3.3.2.1 Rakszelvény

A MÁV Zrt.-nél és a GYSEV Zrt.-nél alkalmazott, valamint a nemzetközi és a GA (UIC), GB (UIC), GC (UIC) rakszelvényeket a 3.3.2.1-1. - 3.3.2.1-6. sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése

Az egyes vasútvonalakra alkalmazható legnagyobb tengelyterhelést, valamint alkalmazható legnagyobb folyóméter terhelést a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.3 Lejt-és ívviszonyok

A vasútvonalakra jellemző mértékadó emelkedőket, a legnagyobb emelkedőket, terhelési szakaszokat a Műszaki táblázatok I. kötet 1. sz. táblázat tartalmazza.

Az egyes pályaszakaszok ívviszonyaira vonatkozó információk a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág Területi Központ Pályalétesítményi Osztály területileg illetékes mérnöki szakaszain, valamint a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág pályafenntartási szervezeti egységénél állnak rendelkezésre, melyek elérhetőségeit a 3.3.2.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.4 A vasútvonalakra alkalmazható legnagyobb sebesség

Az egyes vasútvonalakra alkalmazható legnagyobb sebességet a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág, a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág havonta honlapján közzéteszi a „Kimutatás az állandó és előre látható ideiglenes lassúmenetről” című kimutatást.

3.3.2.5 Az közlekedtethető vonathossz vasútvonalakra, szolgálati helyekre

A vasútvonalakon közlekedtethető vonathosszt a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

A szolgálati helyeken közlekedtethető vonathosszt a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői

A vasúti úrszelvény a villamosított és a villamosításra kijelölt vasútvonalakon, az MSZ 8691/4-81 sz. „Országos közforgalmú vasutak úrszelvénye. Villamosított pálya úrszelvényméretei” c. szabvány szerint kerül kialakításra.

A villamos felsővezeték feszültsége 25000 V, periódusa 50 Hz. A felsővezeték kigyózása 30, illetve 40 cm. A villamos felsővezeték-hálózat interoperabilitási, valamint az egyes villamosított határátmenetek villamos felsővezeték feszültség és periódus adatait a 3.3.2.6 sz. melléklet tartalmazza. A villamosított vasútvonalakat a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.3 Forgalomirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek

3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek

A hálózaton mechanikus, jelfogó függéses és elektronikus biztosítóberendezések működnek.

3.3.3.2 Forgalomirányítási rendszerek

Az egyes vasútvonalak forgalomirányítása az alábbi rendszerekbe sorolható:

- a) Központi Forgalomirányítás (KÖFI),
- b) Központi Forgalomellenőrzés (KÖFE),
- c) Üzemirányított vonal,
- d) Mellékvonali Forgalomirányítás (MEFI) és mellékvonali forgalom-irányító rendszer Rádiós Forgalomirányítás (MERÁFI),
- e) Felügyelt és állomás által felügyelt vonal.

Az alkalmazott forgalomirányítási rendszereket a 3.3.1.1. sz. melléklet tartalmazza.

3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat

A vonali rádió hálózat 160 MHz, UIC 751-3 (450 MHz) rendszerű. Mindkét rádiórendszerhez járműbe épített - egy vagy két kezelőkészülékkel vezérelt - UIC rendszerű mobil, valamint fixen telepített rádiókészülékekkel lehet csatlakozni. A 160 MHz-es nem szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, mobil oldalról kétfrekvenciás üzemmódú, míg a 450 MHz-es szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, míg mobil oldalról duplex vagy szimplex üzemmódú és a beszélgetések dátum/perc-pontossággal rögzítésre kerülnek.

A Zalaegerszeg - Rédics vonalon MERÁFI (mellékvonali forgalom-irányító rendszer) üzemel, amely az erre a célra rendszeresített speciális fedélzeti rádióberendezéssel felszerelt járművekkel vehető igénybe.

A fenti rádiórendszerek nem biztosítják a kölcsönös átjárhatóság feltételeit.

Az alkalmazott rádióhálózatot a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek

A hálózaton az alábbi vonatbefolyásoló rendszerek működnek, illetve épültek ki:

- EVM, EÉVB
- INDUSI,
- ETCS.

A vonatbefolyásoló rendszerekkel kiépített vonalakat a 3.3.1.1 sz. melléklet tartalmazza.

3.4 Forgalomkorlátozások

3.4.1 Szakosított infrastruktúra elkülönítése

Ahol megfelelő alternatív útvonalak állnak rendelkezésre a pályahálózat működtetőnek lehetősége van egyes vonalakat, pályaszakaszokat kizárólag személyszállítási vagy áru fuvarozási célra kijelölni.

Az országos nyílt hozzáférésű pályahálózaton ilyen szakosított infrastruktúra kijelölésére nem került sor.

3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt

Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs környezeti terhelés miatt korlátozás.

3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok, és Ro-La vonatok közlekedtetése során

Rendkívüli küldemények és a veszélyes áruk továbbításával valamint próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésével összefüggő forgalom-korlátozási feltételeket a 2.6 és 2.7 pontok tartalmazzák.

3.4.4 Korlátozások alagutak miatt

A magyarországi vasúti alagutak főbb paramétereit a 3.4.4 sz. melléklet tartalmazza.

3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt

A hidak tengelyterhelés miatti korlátozásait a Műszaki táblázatok II. kötet 4. táblázat tartalmazza.

3.5 Az infrastruktúra rendelkezésre állása

A vasúti pályahálózat a pályahálózat-működtető indokolt döntése alapján nem áll folyamatosan a pályakapacitást igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosultak rendelkezésére.

Lehetséges korlátozások:

a) forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidők határállomásokon

A pályahálózat-működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A határállomásokon forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza. Üzemidőn kívül a felsorolt határállomások és az ott nyújtott szolgáltatások nem állnak a hozzáférésre jogosultak rendelkezésére.

b) forgalomkorlátozás a pályalétesítményeken végzett karbantartási, felújítási, és fejlesztési munkák miatt

A pályalétesítményeken végzett a hozzáférést érintő karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat a 3.5-2. sz. melléklet tartalmazza.

3.6 Személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítmények

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.7 Tehervonati állomási létesítmények

A tehervonati állomási létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 sz. melléklet tartalmazza.

3.8 Szolgáltatási létesítmények

3.8.1. Személy- és tehervonat képző állomások

A 3.3.1.3 sz. mellékletben található állomások egyben személy- és tehervonatképző állomások.

3.8.2 Rakodási célra igénybevehető vágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés

A MÁV Zrt. pályahálózatán nyílt hozzáférésű rakodóhelyeket, rakodási célra kijelölt vágányokat a 3.8.2 számú melléklet, a GYSEV Zrt-re vonatkozóan pedig a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.8.3 Karbantartó létesítmények

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág járműkarbantartó létesítménnyel nem rendelkezik.

3.8.4 Üzemanyag vételezési helyek

A vasúti üzemanyag töltő berendezések helyét, a kiszolgálható anyagok megnevezését és a kiszolgálás idejét a 3.8.4 számú melléklet tartalmazza.

3.8.5 Műszaki létesítmények

Áttengelyező (tengelyátszerelő)

A normál és széles nyomtávolságú vasúti járművek tengelyátszerelésére alkalmas létesítmény a MÁV Zrt. területén a Záhonyi Tengelyátszerelő Üzemegységnél áll rendelkezésre.

Vasúti járműmérlegek

A pályahálózat-működtetők a vasúti járműmérlegekhez való hozzáférést a 3.8.5 sz. mellékletben meghatározott helyeken biztosítják a hozzáférésre jogosultak részére.

Előfűtő, előhűtő berendezésekkel, közműcsatlakozással rendelkező szolgálati helyek

A pályahálózat-működtető által az állomásokon, szolgálati helyeken biztosított előfűtési, előhűtési, elektromos energia, víz- és csatorna csatlakozás lehetőségét a 3.3.1.3 melléklet tartalmazza.

3.9 Várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkák

A 2009/2010. menetrendi évet követő években várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkákat a 3.9 sz. melléklet tartalmazza, tájékoztató jelleggel.

4. KAPACITÁS-ELOSZTÁS

4.1 Bevezetés

Vasúti pályahálózat -kapacitást bármely olyan hozzáférésre jogosult igényelhet a VPE Kft.-nél, amely a vasúti infrastruktúra használatára való jogosultságát a 2.2 pont szerint igazolta.

Az igények alapján a VPE Kft. menetvonal igénylő informatikai rendszerében a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatások elosztását végzi el.

Azokra a pályaszakaszokra, ahová éves és éves pótlólagos menetvonal-igény nem érkezett, a VPE Kft. katalógus menetvonalakat készít, melyek közzététele a VPE Kft. honlapján és a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben történik.

A vasúti személyszállítás, árutovábbítás, vontatási, illetve pályahálózat-működtetési szolgáltatás végzésére jogosult hozzáférésre jogosultak csak az alábbi vonatnemek megrendelésére jogosultak:

- Vasúti személyszállításra kapott működési engedély esetén: a 4.3-2 számú mellékletben szereplő személyszállítási szolgáltatás és vontatási szolgáltatás vonataiba besorolt vonatnemekre,
- Vasúti árutovábbításra kapott működési engedély esetén: a 4.3.-2 számú mellékletben szereplő árutovábbítási szolgáltatás és vontatási szolgáltatás vonataiba besorolt vonatnemekre,
- Vontatási szolgáltatásra kapott működési engedély esetén: a 4.3.-2 számú mellékletben szereplő vontatási szolgáltatás vonataiba besorolt vonatnemekre,
- Vasúti pályahálózat működtetésére kapott működési engedély esetén: a 4.3.-2 számú mellékletben szereplő pályahálózat működtető társaság vonataiba besorolt vonatnemekre.

A VPE Kft. az igénylőktől kapott információkat bizalmasan kezeli.

4.2 A kapacitás-elosztási eljárás leírása

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásában, a hozzáférés biztosításában, a pályavasúti szolgáltatások nyújtásában és igénybevételében résztvevő szervezetek közösségi és nemzeti jogszabályok előírásainak megfelelő tevékenység-megosztását, a teljes folyamat leírását a 4.2 sz. melléklet tartalmazza.

Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal igénylése

A hozzáférésre jogosultnak az országhatáron átlépő vonathoz menetvonalat a VPE Kft.-től országhatártól illetve az országhatárig kell igényelnie.

A menetvonal igénylések, amennyiben a határátlépő forgalom egy külföldi (más EGT-államban létrejött, az 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező, illetőleg nemzetközi szerződés vagy viszonyosság esetén külföldön létrejött) hozzáférésre jogosulttal együttműködve történik, akkor a Magyarországon bejegyzett hozzáférésre jogosult által beadott menetvonal-igényben meg kell jelölni az együttműködő társaságot.

4.3 A kapacitás-elosztási folyamat szabályai és határidői

A Vtv. 3. sz. melléklet I-III. pontjában meghatározott pályavasúti szolgáltatások igénybevételére vonatkozó igényeket a hozzáférésre jogosultnak a VPE Kft.-hez elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerén keresztül kell benyújtani. A faxon megrendelt menetvonalak adatait a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében rögzíti. Az erre a célra rendszeresített nyomtatvány mintát a 4.3-1. sz. melléklet tartalmazza.

A hozzáférésre jogosultak éves, éves pótlólagos, évközi, egyedi és azonnali kapacitás-igényt nyújthatnak be, amelynek tartalmaznia kell az igénytípus, vonatnem típus és a vonatnem meghatározását, valamint a vállalkozó vasúti tevékenységek kapcsán felmerülő szükséges technológiai időket is. Az igénytípus, a vonatnem típus és a vonatnem felsorolását a 4.3-2 sz. melléklet tartalmazza.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult a nyílt hozzáférésű vasúti hálózathoz összekötő vasúti pályával kapcsolódó saját célú vasúti pályát is igénybe kíván venni, a kapacitás-igény benyújtásakor a saját célú vasúti pályahálózat működtetőjével vagy használójával kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie és a pályahálózat-kapacitás igény benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell a szerződés meglétére vonatkozóan.

A pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend készítése során figyelembe vehető éves pótlólagos pályahálózat-kapacitás igények benyújtási határidejéig nyújtja be a vasúti pályahálózat éves szinten tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében pályahálózat-kapacitás igényét a VPE Kft.-hez, míg az előre nem tervezhető munkák pályahálózat-kapacitás igényét az adott menetrendi évben kell benyújtania.

Kizárólag a pályahálózat-működtető jogosult a saját pályahálózata működtetése érdekében közlekedtetni szándékozott üzemi vonatai részére az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére a VPE Kft.-nél üzemi célú menetvonalat igényelni.

A kapacitás-igény beérkezéséről a VPE Kft. az igénylőt és a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.

Az egynél több pályahálózaton közlekedő vonatok számára, ahol szükséges, előzetes nemzetközi menetvonalakat kell létrehozni, amelyeket az igénylők számára elérhetővé kell tenni.

A vasúti pályahálózat valamely elemére bejelentett pályahálózat-kapacitás iránti igények ütközése esetén a VPE Kft. az érdekeltekkel összehangolási eljárást kezdeményez, majd ennek alapján dönt a kapacitás elosztásáról.

A VPE Kft. kapacitás-elosztási döntéseiről az érintett hozzáférésre jogosultat, a pályahálózat-működtetőket és a vasúti igazgatási szervet értesíti.

4.3.1 Az éves menetvonal-igénylés és menetrendkészítés határidői

Az éves menetvonal-igények benyújtásának határideje a menetrendi évet megelőző április második hétfője (2009. április 13.).

Az éves pótlólagos menetvonal-igényeket az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követően, de az éves üzemi menetrend hatálybalépését 5 héttel megelőzően kell benyújtani (2009. november 09-ig).

Az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követő 12 héten belül (2009. július 6-ig) a VPE Kft. a benyújtott éves és - az éves üzemi menetrend véglegesítésének határidejét megelőzően 10 héttel benyújtott - éves pótlólagos menetvonal-igények alapján köteles elkészíteni az éves üzemi menetrend tervezetét és az egyes igénylőkre vonatkozó részeket azoknak írásban megküldeni oly módon, hogy az igénylők észrevételeinek megtételére és a szükséges egyeztetések elvégzésére legalább 5 hét (2009. augusztus 10-ig) álljon rendelkezésre, amelyet követő 2 héten belül (2009. augusztus 24-ig) a VPE Kft. véglegesíti az éves üzemi menetrendet, azaz kiutalja a menetvonalakat.

Az éves üzemi menetrend érvényességi időtartama minden év december második vasárnapján 00:00 órakor kezdődik, és a következő év december hónap második vasárnapján 00:00 óráig tart.

4.3.2 Az éves menetvonal-igényeken kívüli igények kezelése, beleértve az azonnali igényeket is

Menetvonal fajták	Igény benyújtásának határideje a tervezett közlekedtetés időpontjához viszonyítva	A kiutaláshoz szükséges idő
Évközi menetvonal	Legalább 5 héttel korábban.	5 munkanapon belül.
Egyedi menetvonal	Legalább 5 nappal korábban.	A lehető leghamarabb, de legfeljebb 5 munkanapon belül.
Azonnali menetvonal	5 napon belül, de legalább 1 órával korábban.	a lehető legrövidebb időn belül.
Üzemi célú menetvonal		Az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére történő üzemi vonat leközeledésének engedélyezése a lehető legrövidebb időn belül.

Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása

Menetvonal-igénylés szabályai szerint a VPE Kft. menetvonal-igénylő rendszerében vagy akadályoztatás esetén a 4.3 pontban meghatározott nyomtatványokon kell a Vtv. 3. sz. mellékletében I-III. pontjaiban szereplő jelen Üzletszabályzat 5. fejezetében meghirdetett szolgáltatásokat megrendelni.

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletága a pályahálózatot érintő pályavasúti szolgáltatások igénybevételének lehetőségével kapcsolatos esetleges előzetes megkereséseket 00:00 órától 24:00 óráig fogadja, és a megkeresés beérkezését követően 2 órán belül előzetesen tájékoztatja a hozzáférésre jogosultat az igénybevétel lehetőségéről.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletágával az alábbi Menetvonal-igénylés szabályai szerint a VPE Kft. menetvonal-igénylő rendszerében vagy akadályoztatás esetén a 4.3 pontban meghatározott nyomtatványokon kell a Vtv. 3. sz. mellékletében I-III. pontjaiban szereplő szolgáltatásokat megrendelni.

A menetvonal-igénylést megelőzően, legalább 3 munkanappal a szolgáltatás tervezett igénybevétele előtt a hozzáférésre jogosult egyeztetni köteles a GYSEV Zrt. vonatkozásában a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletágával az alábbi szolgáltatások biztosításának lehetőségéről:

- járműtárolás,
- szolgálat megszakítás, szolgálat-szünetelés felfüggesztése,
- vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása,
- rakodási célú vágányokhoz, rakodóterületekhez való hozzáférés biztosítása
- vonatfelvételi tevékenység

4.4 A kapacitás-elosztás folyamata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás-elosztásának jogszabályokban rögzített lépéseit, az elosztás teljes folyamatát az igények benyújtásától a díjak kiszámlázásáig a 4.4 sz. melléklet mutatja be.

4.4.1 Összehangolási eljárás

Ha az ütköző igények előnyben részesítési sorrendje a 101/2007 (XII.22.) GKM rendelet 17. §-a alapján nem állapítható meg összehangolási eljárást kell lefolytatni. Az összehangolási eljárást a VPE Kft-nek kell írásban és elektronikus úton kezdeményeznie valamennyi érintett igénylő és a vasúti igazgatási szerv egyidejű értesítése mellett 2 munkanapon belül, amint a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésről történő tudomást szerzett.

Az összehangolási eljárásról szóló értesítésben meg kell jelölni a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésével érintett kapacitást,

az igénytől eltérő felajánlott kapacitást, az összehangolási eljárás helyét, idejét, az összehangolási eljáráson való részvétel elmulasztásának következményeit.

Az összehangolási eljárást a VPE Kft. vezeti le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell felvenni, és azt minden, az összehangolási eljáráson résztvevő félnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni.

Amennyiben az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre a VPE Kft. dönt az összehangolási eljárásban érintett igényekről a 101/2007. (XII. 22.) GKM rendelet 19. § 4) és 5) pontjaiban meghatározott sorrend figyelembe vételével és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett hozzáférésre jogosult részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet.

4.4.2 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége

A hozzáférésre jogosult illetve a nem független vasúti pályahálózat-működtető a Vtv. 77. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a vasúti igazgatási szervnél jogvitás eljárást kezdeményezhet a VPE Kft. pályakapacitás biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen.

4.4.3 Túlterhelt pályaszakasz

Túlterhelt pályaszakasz

Ha egy adott vasúti pályaszakaszon a menetvonal-igények kielégítése az összehangolási eljárás keretében sem biztosítható és az ennek következtében elutasított kapacitás-igények elérik vagy meghaladják az adott vasúti pályaszakasz havi elméleti kapacitásának tíz százalékát, vagy az egy éven belül várhatóan benyújtásra kerülő menetvonal-igények nagy valószínűséggel nem elégíthetők ki, a VPE Kft. a vasúti pályahálózat érintett részét túlterhelt vasúti pályaszakasznak minősíti.

Prioritási szabályok és a követendő eljárás

1. A túlterhelt vasúti pályaszakaszon a pályahálózat-működtető által igényelt menetvonal elsőbbséget élvez, amennyiben
 - a) a kapacitás használata a jogszabályban foglaltak végrehajtásához szükséges, vagy
 - b) a pályahálózat működtető karbantartási, felújítási vagy fejlesztési munkát végez.

A pályahálózat-működtető az 1. pontban rögzített elsőbbségi igényét csúcsidőszakon belül végzett vasúti közszolgáltatással szemben nem érvényesítheti.

2. Túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, valamint egymással ütköző éves, éves pótlólagos, egyedi és azonnali menetvonal-igények esetén az alábbi sorrend figyelembevételével - a

szakosított infrastruktúráként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével - elsőbbséget kell biztosítani

- a) a vasúti közszolgáltatásnak,
- b) a határon átmenő vasúti személyszállításnak,
- c) a határon átmenő vasúti árutovábbításnak,
- d) az egyéb vasúti árutovábbításnak,
- e) az egyéb vasúti személyszállításnak.

Ha a 2. pontban foglaltak alapján az elsőbbséget élvező menetvonal-igény nem határozható meg, akkor az alábbi sorrend figyelembevételével elsőbbséget kell biztosítani:

- f) az ütemes menetrend alapján közlekedő vonatoknak,
- g) a keret-megállapodás alapján igényelt menetvonalaknak,
- h) a több közlekedési napra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- i) a hosszabb viszonylatra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- j) a rendszeresen közlekedő vonatok menetvonal-igényeinek,
- k) a korábban benyújtott menetvonal-igényeknek.

A használat, a használati jog visszavonása

A VPE Kft. túlterhelt pályaszakasz esetén jogosult a hozzáférésre jogosultak azon menetvonalait visszavonni, amelyeket három hónapon keresztül csak 60%-nál kevesebb alkalommal vettek igénybe, kivéve, ha erre a hozzáférésre jogosult érdekkörén kívül álló okból került sor.

A vasúti pályahálózat használatához előírt jogosultságot igazoló okiratok, dokumentumok bármelyikében beállt változás esetén, a VPE Kft. jogosult a már kiutalt menetvonal használati jogát felülvizsgálni.

Amennyiben az előbb hivatkozott okiratok, dokumentumok nem igazolják a menetvonal igénylő használati jogosultságát, VPE Kft. a menetvonal használati jogot visszavonja.

A menetvonal visszavonását a VPE Kft. írásban köteles közölni.

4.4.4 A keret-megállapodás hatása

A keret-megállapodás alapján benyújtott menetvonal-igény elsőbbséget élvez a 101/2007. (XII.22.) GKM rendelet 21.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint.

4.5 Kapacitás-elosztás vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési célból

4.5.1 Az eljárás leírása

A pályahálózaton végzett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák pályahálózat kapacitásigényét a pályahálózat működtető jelen pontban rögzített

eljárási rend szerint nyújtja be a VPE Kft.-hez. A karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák várható hatásának bemutatását havonkénti aktualizálásával a VPE Kft. honlapján kell közzétenni.

Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez

A vasúti pályahálózat tervezett karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében az ezek végrehajtásához szükséges valamennyi pályahálózat-kapacitás igényt a pályahálózat működtető az éves menetvonal-igénylések benyújtásának határidejéig, de legkésőbb az éves üzemi menetrend véglegesítését megelőző tizedik hét végéig, az éves és éves pótlólagos menetvonal-igényekre irányadó szabályok szerint nyújtja be a VPE Kft. részére a 4.5.1 sz. melléklet szerinti minta alapján a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében. Ennek elérhetetlensége esetén a pályahálózat-kapacitás igényt a pályahálózat-működtető a 4.5.1 sz. mellékletben meghatározott formanyomtatványon nyújtja be levél formában vagy faxon. Ezen igényeket az éves üzemi menetrendre vonatkozó szabályok alapján kell kielégíteni.

Éves szinten nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákkal kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok

Az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák időtartamára a pályahálózat működtető - a várható bevételkiesésének és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével - a VPE Kft.-től pályahálózat-kapacitást igényel a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, elérhetősége hiányában írásban, levél formában, vagy faxon, a 4.5.1 sz. melléklet szerinti minta alapján. A VPE Kft. a benyújtott igény alapján - amennyiben az már kiutalt menetvonalakat is érint - kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, és az érintett igénylőkkel egyeztetett ideiglenes üzemi menetrendet készít. Az ideiglenes üzemi menetrendet a VPE Kft. úgy készíti el, hogy a lehető legkisebb mértékben legyen szükséges a már kiutalt menetvonalak módosítása.

- a) A pályahálózat-működtető az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák számára a munkálatok megkezdése előtt lehetőség szerint legalább 30 nappal köteles a pályakapacitást a VPE Kft.-nél megigényelni a menetvonal-igénylés szabályai szerint.

A pályakapacitás-igénylésekor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány, stb.)
- az időszakot (hónap-nap-óra-perc-től-ig illetve vonattól-vonatig, stb.)
- technológiai jellemzőket (feszültségmentesítés, munkavédelmi-lassújel, stb.)

- b) A VPE Kft. 5 munkanapon belül megvizsgálja, hogy a pályahálózat működtetője által beadott pályakapacitás-igény ütközik-e már kiutalt menetvonalakkal.
- c) A b) pont szerinti vizsgálat lefolytatását követően, szükség szerint a pályahálózat működtetőjével, illetve az általa benyújtott kapacitás-igénnyel ütköző menetvonalak jogosultjaival (együtt: érintett felek) a VPE Kft. egyeztetési eljárást folytat le az összehangolási eljárás szabályai szerint.

Az egyeztetési eljárás során meg kell határozni:

- a változtatni kívánt menetvonalakat, illetve a változtatás mértékét,
- az esetlegesen kerülő vagy alternatív útirányon át közlekedtethető vonatok menetvonalait,
- a lemondandó menetvonalakat,
- vonatpótló autóbusszal részben, vagy teljesen pótoltt menetvonalakat,
- a menetvonal jogosultja által megjelölt, a csatlakozások biztosítása érdekében esetlegesen még érintett, változtatandó menetvonalakat.

A menetvonal jogosult(ak) részéről felmerülő esetleges többletköltségek-ideértve, de nem kizárólag: menetvonal biztosítási és lemondási díj - és kárigények elszámolásáról, viseléséről az érintett felek az egyeztetés keretében is megállapodhatnak, a bruttó elszámolás számviteli elvének szabályai szerint.

- d) A lefolytatott egyeztetési eljárás eredményeként a változtatandó menetvonalakat az érintett időszakra a hozzáférésre jogosultnak le kell mondani, illetve a módosított útirányra és/vagy időpontra újból meg kell rendelni a VPE Kft.-től a menetvonal lemondás, illetve menetvonal igénylés szabályai szerint.
- e) A változásokkal érintett menetvonalak vonatkozásában az újonnan benyújtott igények alapján a VPE Kft. új menetrendet készít (ideiglenes üzemi menetrend), melyet az üzemi menetrend részévé tesz.

4.6 Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják. Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

4.6.1 Eljárás arra az esetre, ha a kiutalt kapacitást nem használják

Túlterhelt pályaszakasz esetén a VPE Kft. a menetvonal igénybevételi jogát visszavonhatja, ha a pályahálózat működtető által szolgáltatott adatok alapján a menetvonal igénylő - érdekkörébe tartozó okból - a számára kiutalt menetvonalakat három hónapon keresztül csak 60% alatt (küszöbérték) használja fel.

A kapacitás kihasználás mértékének meghatározásánál a számításokat menetvonal darabban kell elvégezni. A küszöbérték a keret-megállapodás alapján közlekedő vonatokra is vonatkozik.

4.6.2 Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

A hozzáférésre jogosult az általa igényelt, illetve számára kiutalt menetvonalat, vagy szolgáltatást a VPE Kft-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerének útján lemondhatja.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult a menetvonalat nem veszi igénybe és meghatározott időben nem mondja le, lemondási díjat köteles fizetni.

4.7 Rendkívüli küldemények és veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése

A rendkívüli - egyedi, különleges szabályozást igénylő - küldemények továbbításához, illetve a próbavonatok közlekedtetéséhez szükséges igénylés, megrendelés rendjét és a szolgáltatások díjait a MÁV Zrt-re a 6.1.4.1 sz. melléklet, a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 6.1.4.2 sz. melléklet tartalmazza.

4.8 Különleges intézkedések üzemzavar, veszélyhelyzet esetén

4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- a) A napi tervtől, menetrendtől való eltérés esetén a pályahálózat működtető üzem- és operatív irányítási szervezete köteles olyan intézkedések megtételére, amelyek megszüntetik a zavarokat, helyreállítják a tervszerinti, menetrendszerinti vonatközlekedést.
- b) A hozzáférésre jogosultaknak folyamatosan rendelkezni kell egy döntési jogosultsággal felruházott kapcsolattartó személlyel, vagy saját irányítási szervezettel, akiket üzemzavar, veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető üzemi- és operatív irányítási szervezete értesíti, és akiknek igényeit a menetrendszerinti üzem helyreállítása céljából figyelembe veszik.
- c) Vis maior és előre nem látható egyéb rendkívüli körülmények:
 - A vonatközlekedésben műszaki meghibásodás vagy balesetek miatt bekövetkezett zavarok esetén a pályavasút köteles mindent megtenni a normál üzemi körülmények visszaállítására. E célból a pályahálózat-működtetőnek sürgőshelyzeti tervet kell készítenie, amely tartalmazza súlyos balesetek, vagy a vonatközlekedésben bekövetkezett súlyos zavarok esetén értesítendő szervezeteket.
 - A pályahálózat-működtető kérésére a hozzáférésre jogosult köteles térítés ellenében rendelkezésre bocsátani a normál üzemi körülmény mielőbbi visszaállításához a legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket.
 - A vasúti pályahálózatot ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályahálózat működtető a kiutalt menetvonalakat az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításhoz szükséges időtartamra. A

VPE Kft. erre az időszakra az igénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat ajánl fel.

A pályahálózat-működtető köteles:

- a) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a VPE Kft-t, a hozzáférésre jogosultakat, és más pályahálózat-működtetőket,
- b) intézkedni az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére.

A hozzáférésre jogosult köteles:

- c) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a pályahálózat működtetőket,
- d) közreműködni a keletkezett veszélyhelyzet elhárításában az indokolt költségek elszámolásával,
- e) rendkívüli esemény bekövetkeztekor túrni a vasúti forgalom zavartatását.

4.8.2 Eljárási rend

Az üzemzavar illetve veszélyhelyzet esetén követendő eljárási szabályokat a MÁV Zrt-re vonatkozóan az F.3. sz. Utasítás üzemirányítási és az operatív üzletági irányítási szolgálat ellátására tartalmazza.

Az üzemzavar illetve veszélyhelyzet esetén követendő eljárást a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 7/2005. számú Vezérigazgatói Utasítás tartalmazza (a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. magyar területén bekövetkező biztonsággal összefüggő események során teljesítendő baleseti készenléti, ügyeleti szolgálati és vezetői feladatokról, valamint a kárelhárítás irányításáról), mely valamennyi hozzáférésre jogosult számára a GYSEV Zrt. honlapján elérhető.

Eljárás:

- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete intézkedik a vasúti pályahálózat szabaddá tétele érdekében.
- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete a hozzáférésre jogosult irányító szervezetének, vagy képviselőjének közreműködésével intézkedik az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetésére és a hozzáférésre jogosult vonatainak leköszlekedtetésére.

4.8.3 Előrelátható problémák

Előrelátható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) a-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

4.8.4 Előre nem látható problémák

Előre nem látható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) a-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

5. HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

5.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférés keretében nyújtandó alapszolgáltatásokat, járulékos szolgáltatásokat, kiegészítő szolgáltatásokat és mellékszolgáltatásokat a Vtv. 54.§-a és 3. számú melléklete szabályozza.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételét és a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokat valamennyi hozzáférésre jogosult számára azonos feltételekkel kell elérhetővé tenni, és azonos díj ellenében kell nyújtani.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. szolgáltatásainak belső tartalma a helyi sajátosságok miatt eltérő, azonban mindkét pályahálózat-működtető szolgáltatásai megfelelnek a 2001/14/ EK irányelv előírásainak.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által nyújtott szolgáltatások csak eltérés esetén kerülnek részletezésre pályahálózat-működtetőként.

A kapcsolódó infrastrukturális háttérrel a 3. fejezet, a díjszabás feltételeit a 6. fejezet tartalmazza.

5.2 Alapszolgáltatások

Menetvonal biztosítás

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- a megrendelő igényének (beleértve az igényhez tartozó járulékos és kiegészítő szolgáltatásokat is) elektronikus alapú fogadását,
- az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
- a szükséges menetrend szerkesztését,
- az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
- az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést az igénylő számára, valamint
- intézkedést a végrehajtás érdekében.

Közlekedtetés

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésre bocsátása (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás)

- A nyílt vonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző- és biztosítóberendezések használatának

biztosítása (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. c) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

- A vonatközlekedés lebonyolítása a forgalomszabályozás, - irányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás).
- A vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelése és továbbítása (a Vtv. 3. sz. mellékletének I. e) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

5.3 Járulékos szolgáltatások

5.3.1 Felsővezetéki rendszerek használata

A szolgáltatás tartalmazza a felsővezetéki és energiaellátó rendszerekhez való hozzáférést és azok használatát (villamos energia nélkül). (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. c) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

5.3.2 Üzemanyag vételező helyekhez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemanyag vételező helyekhez vezető vágányokhoz való hozzáférést és a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását. (A szolgáltatás nem tartalmazza a pályahálózat működtető által biztosított tolató személyzet, illetve tolatómozdony biztosítását.)

5.3.3 Szolgáltatások személyszállító vonatok és járművek számára

5.3.3.1 Személyszállító vonatok megállási célú állomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózathoz, és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és használatát,
- utaskiszolgáló létesítmények, utasterek használatát,
- állomási utastájékoztatót.

5.3.3.2 Személyszállító vonatok kiinduló-/közbenső-/végállomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- a személyszállító-, szerelvény-, és nosztalgiavonatok számára a forduláshoz, irányváltáshoz szükséges állomási létesítményekhez (tárolási célra kijelölt

- vágányok, előfűtő-, előhűtő-, víztöltő-, zártrendszerű wc ürítéséhez kijelölt vágányok) való hozzáférést és azok használatát,
- rendezési célú saját tolatás esetén az állomáshoz való hozzáférést és a rendezési célú saját tolatáshoz szükséges forgalomirányítást, illetve az infrastruktúra kezelését is,
 - a szolgáltatás magában foglalja az állomás (szolgálati hely) saját tolatás céljára történő felhasználást is.

Külön meg kell rendelni az állomási létesítményekhez való hozzáféréshez a járművek tolatását, a felhasznált villamos energia és víz biztosítását.

5.3.4 Szolgáltatások tehervonatok és járművek számára

5.3.4.1 Tehervonatok induló-/közbenső-/célállomás használata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- az állomáshoz tartozó vasúti pályákhoz és létesítményekhez történő hozzáférést (a vonat és a ki/besorozott járművek által igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezések, beleértve az elegyrendezési létesítményeket is),
- az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással és tolatással kapcsolatos igénybevételét (forgalomirányítás, forgalomszabályozás) ideértve a tolatáshoz szükséges forgalmi tevékenység ellátását,
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályavasúti tevékenység végzését.

5.3.4.2 Tehervonatok kiszolgálás célú állomáshasználata (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza:

- a helyi kocsi számára hozzáférés biztosítását a rakodási célra kijelölt vágányokhoz, nyílt hozzáférésű csatlakozó- és összekötő vasúti pályához, a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz és átrakó vágányokhoz, rakterületekhez, járműtárolás szolgáltatás igénybevételére kijelölt vágányokhoz történő eljutást, az áruforgalmi terminálokhoz történő eljutást biztosító vágányokhoz, továbbá technikai és műszaki berendezésekhez kiszolgálás céljából, valamint a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását

5.3.5 Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés

A rendező pályaudvarokhoz való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és az 5.3.4 pontok alapján.

5.3.6 Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés

A vonatképző létesítményekhez való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.3 és 5.3.4 pontok alapján.

5.3.7 Járműtárolás

A szolgáltatás tartalmazza a vállalkozó vasúti társaságok üzemeltetésében lévő (vagy általuk továbbított) vasúti járművek meghatározott időn túli eseti, vagy előzetes megállapodás alapján történő tartós tárolását.

A szolgáltatás nem tartalmazza az érintett vasúti járművek őrzését, felügyeletét, valamint a vágányok melletti létesítményekhez való hozzáférést.

A szolgáltatás tartalmazza a vasúti járművek 36 órát meghaladó tárolását.

Esetei:

- meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok rendelkezésre bocsátása üzemképtelen járművek számára (maximálisan 1 évre),
- meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok tartós rendelkezésre bocsátása üzemképes járművek számára (minimum 30 napra, maximálisan 1 évre),
- meghatározott vágányok illetve vágányszakaszok eseti rendelkezésre bocsátása üzemképes járművek számára (maximálisan 30 napra).

Nem minősülnek tárolásnak az alábbi esetek:

- be- vagy kirakodásra váró teherkocsik 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- személykocsik kiinduló/végállomáson 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik,
- pályahálózat működtetéséhez igénybevett járművek tárolása.

A tárolt jármű(vek), őrzése és állagmegóvása a szolgáltatásigénylő kötelezettsége.

5.3.8 Egyéb járulékos szolgáltatások

5.3.8.1 Vasúti járműmérleghez való hozzáférés

A szolgáltatás tartalmazza az üzemképes mérleg biztosítását és a szolgáltatásigénylő tömeg megállapítást végző alkalmazottjának (megbízottjának) mérlegházba való bejutásának biztosítását és ott az üres vagy rakott vasúti kocsi tömegének - a szolgáltatásigénylő által történő - megállapítása melletti felügyeletet.

A pályahálózat működtetők a 3.8.5 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítják a szolgáltatás igénybevételét.

(A szolgáltatás nem tartalmazza a pályahálózat működtető által biztosított tolató személyzet, illetve tolatómozdony biztosítását és a mérlegelés elvégzését.)

5.3.8.2 Szolgálat megszakítás, szolgálatszünetelés felfüggesztés (a Vtv. 3. sz. mellékletének II. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás).

A szolgálat megszakítás, szolgálatszünetelés felfüggesztése szolgáltatás tartalmazza a szolgálat megszakítás, -szünetelés felfüggesztéssel érintett 3.5-1 számú mellékletben feltüntetett helyeken és időpontokban a pályavasúti forgalmi személyzet biztosítását.

5.4 Kiegészítő szolgáltatások

5.4.1 Vontatási villamos energia nyújtása

A Vtv. 3. sz. mellékletének III. a) bekezdésében foglalt szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza a vontatási villamos energia biztosítását.

A hozzáférésre jogosult a felhasznált vontatási villamos energia költségét köteles megtéríteni.

A szolgáltatást a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletága 2010. január 31-ig nyújtja.

5.4.2 Üzemanyag vételezése, vásárlása

Az üzemanyag vételező helyek nyitva tartását és a vételezhető üzemanyag megnevezését a 3.8.4 sz. melléklet tartalmazza.

Üzemanyagot - a MÁV Zrt. területén - csak az általa üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

A szolgáltatást a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletága 2010. január 31-ig nyújtja.

5.4.3 Egyéb energia nyújtása

A Vtv. 3. sz. mellékletének III. c) bekezdésében foglalt szolgáltatás. A szolgáltatás tartalmazza a vonatok előfűtéséhez és előhűtéséhez szükséges energia, illetve a vonatok víztöltéséhez, vízvételezéséhez felhasznált víz biztosítását.

A szolgáltatást nyújtó létesítmények felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletága a vonatok előfűtéséhez és előhűtéséhez szükséges energia biztosítását 2010. január 31-ig nyújtja.

5.4.4 Tolatási szolgáltatás

5.4.4.1 Tolatási szolgáltatás a MÁV Zrt. pályahálózaton

I. Személyvonatok kiinduló/végállomás használatához kapcsolódó tolatási szolgáltatás

A személyvonatok kiinduló és végállomás használatához kapcsolódóan az éves és éves pótlólagos menetvonal igény beadási határidejéig megadott szerelvények összeállítását és szétrendezését az 5.4.4.1 sz. mellékletben szereplő szolgálati helyeken és üzemidőben a Pályavasút elvégzi. Az 5.4.4.1 sz. mellékletben nem szereplő szolgálati helyeken és 5.4.4.1 sz. mellékletben szereplő szolgálati helyek üzemidőin kívül, illetve az éves és éves pótlólagos menetvonal igény beadási határidejéig megadott összeállításba nem tartozó szerelvények összeállítását, szétrendezését, tolatását a Pályavasút az II. pont szerint nyújtja.

II. Tolatási szolgáltatás

A pályahálózat-működtető az 5.4.4.1 sz. mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben a Pályavasút által biztosított vontatójárművel (beleértve a vontatójármű személyzetet is) és/vagy pályavasúti tolatószeméllyel tolatási szolgáltatást nyújt. pályavasúti tolatómozdony pályavasúti állomási tolatószemélyzet nélkül nem igényelhető. Éves vagy éves pótlólagos menetvonal kiutalással együttesen kiutalt tolatási szolgáltatás esetén az 5.4.4.1 sz. mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkön kívül biztosít a Pályavasút tolatószemélyzetet (pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosítása szolgáltatás igénylése nélkül is), azonban Pályavasút által biztosított tolatómozdony kizárólagosan az 5.4.4.1 sz. mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőben áll rendelkezésre.

A pályavasúti állomási tolatószemélyzet biztosítását tartalmazó szolgáltatás igénybe vétele kötelező abban az esetben, ha a hozzáférésre jogosult a tolatást pályavasúti vagy saját vontatójárművel végzi és az állomás adottságaiból vagy a tolatás technológiájából következően állomási tolatószemélyzet nélkül tolatás nem engedélyezett és a hozzáférésre jogosult az adott állomásra érvényes vizsgával rendelkező tolatószeméllyel nem rendelkezik, illetve a tolatószemélyzetét az adott tolatáshoz alkalmazni nem kívánja.

Pályavasúti tolatás

A pályavasúti tolatási szolgáltatást a Pályavasút az általa biztosított tolatómozdonyal és pályavasúti tolatószeméllyel kizárólagosan az 5.4.4.1 sz. mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtja.

a) Kiszolgálás célú pályavasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a jármű/helyi kocsi rendeltetési helyére - a kocsi (jármű) kiszolgáltatása, megrakása szempontjából a rakodási célra kijelölt

vágányra, rakodóhelyhez, saját célú vasúti pályahálózat átadási/átvételi pontjához, kocsimosó, víztöltő, előfűtő/előhűtő berendezéshez, vasúti járműmérleghez, egyéb vonatkiszolgáló létesítményekhez - történő eljuttatását a pályavasút által biztosított tolatómozdonnyal és pályavasúti tolatószeméllyel. A szolgáltatás nem tartalmazza a kiszolgálást megelőzően/azt követően esetlegesen szükséges járműkapcsolást (több tagban történő kiszolgálás), a kisorozáshoz/besorozáshoz, rendezéshez szükséges rendezési célú (pályavasúti, vállalkozó vasúti vagy saját) tolatást.

b) Rendezés célú pályavasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a járművek/helyi vagy átmenő kocsik vonatba történő besorozását (vonatösszeállítás) illetve kisorozását (szétrendezés) a Pályavasút által biztosított tolatómozdonnyal és pályavasúti tolatószeméllyel. A szolgáltatás tartalmazza továbbá a kiszolgálást megelőző/követő vonatok szét/összekapcsolását, (ki)induló/közbenső/(vég)célállomás esetében a kocsik vonatból történő ki- vagy vonatba történő besorozását. A szolgáltatás nem tartalmazza a kiszolgálás célú (pályavasúti, vállalkozó vasúti vagy saját) tolatást. Amennyiben a vonatban lévő kocsik kiszolgálása a pályavasúti tolatószeméllyel, és pályavasúti tolatómozdony biztosításával, nem egy tagban történik, úgy a kiszolgálást megelőző/követő járműkapcsolás rendezési célú tolatásnak minősül. Rendezési célú tolatásnak minősül az is, amelynek során a vállalkozó vasúti társaság számára a Pályavasút a kiszolgálási célú tolatást előkészíti, vagy azt befejezi (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki-/besorozása, nem egymást követő kocsik ki-/besorozása).

Vállalkozó vasúti tolatás

A vállalkozó vasúti tolatás esetén az 5.4.4.1 sz. mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben a Pályavasút tolatószemélyzetet biztosít, a tolatáshoz szükséges vontatójárművet a vállalkozó vasúti társaság biztosítja. Az 5.4.4.1 sz. mellékletben nem szereplő szolgálati helyeken és az 5.4.4.1 sz. mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken üzemidőn kívül nem éves vagy éves pótlólagos menetvonal igényrel együttesen kiutalt vállalkozó vasúti tolatás esetén a szolgáltatás igénybevételéhez a pályavasúti tolatószemélyzet eseti biztosítását is meg kell rendelni.

a) Kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a jármű/helyi kocsi rendeltetési helyére - a kocsi (jármű) kiszolgáltatása, megrakása szempontjából a rakodási célra kijelölt vágányra, rakodóhelyhez, saját célú vasúti pályahálózat átadási/átvételi pontjához, kocsimosó, víztöltő, előfűtő/előhűtő berendezéshez, vasúti járműmérleghez, egyéb vonatkiszolgáló létesítményekhez - történő eljutás céljából a Pályavasút tolatószemélyzetével és a vállalkozó vasúti társaság vontatójárművével történő eljuttatását. A szolgáltatás nem tartalmazza a kiszolgálást megelőzően/azt követően esetlegesen szükséges járműkapcsolást (több tagban történő kiszolgálás), a kisorozáshoz/besorozáshoz, rendezéshez szükséges rendezési célú (pályavasúti, vállalkozó vasúti vagy saját) tolatási szolgáltatást.

b) Rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás

A szolgáltatás tartalmazza a járművek/helyi vagy átmenő kocsik vonatba történő besorozását (vonatösszeállítás) illetve kisorozását (szétrendezés) a vállalkozó vasúti társaság által biztosított tolatómozdonnyal és pályavasúti tolatószemélyzettel. A szolgáltatás tartalmazza továbbá a vonatok kiszolgálást megelőző/követő vonatok szét/összekapcsolását, (ki)induló/közbenső/(vég)célállomás esetében a kocsik vonatból történő ki- vagy vonatba történő besorozását. A szolgáltatás nem tartalmazza a kiszolgálás célú (pályavasúti, vállalkozó vasúti vagy saját) tolatást. Amennyiben a vonatban lévő kocsik kiszolgálása a pályavasúti tolatószemélyzettel, de pályavasúti tolatómozdony biztosítása nélkül, nem egy tagban történik, úgy a kiszolgálást megelőző/követő járműkapcsolás rendezési célú vállalkozó vasúti tolatásnak minősül. Rendezési célú vállalkozó vasúti tolatásnak az is, amelynek során a vállalkozó vasúti társaság a kiszolgálási célú vállalkozó vasúti tolatást előkészíti vagy azt befejezi (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki-/besorozása, nem egymást követő kocsik ki-/besorozása).

Saját tolatás

Saját tolatás esetén a pályavasút csak a vasúti infrastruktúra használatát biztosítja, a tolatáshoz szükséges vontatójármű és tolatószemélyzet biztosítása a vállalkozó vasúti társaság feladata.

Kiszolgálás célú tolatásnak minősül, külön meg kell rendelni:

- a járművek mozgatását az üzemanyag vételező helyekhez, a kocsik (járművek) mérlegre állítását, tolatását.

5.4.4.2 Tolatási szolgáltatás a GYSEV Zrt. pályahálózaton

A szolgáltatás tartalmazza a helyi kocsi rendeltetési helyére történő eljuttatását, valamint a vonatok szétrendezését és összeállítását pályahálózat-működtetőtől igényelt tolatószemélyzet biztosításával, de a pályahálózat-működtetőtől igényelt tolatómozdony, vontatási energia, mozdonyoszemélyzet biztosítása nélkül.

5.4.5 Veszélyes áruk és rendkívüli küldemények továbbítása

A Vtv. 3. sz. mellékletének III. d) bekezdésében foglalt szolgáltatás.

a) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbítása

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat (RID)” és az „SZMGSZ Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2.sz. melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

A pályahálózat-működtető kiegészítő szolgáltatásai tekintetében veszélyes áruval rakott kocsinak minősül, a

- aa) robbanásveszélyes (RID és SZMG SZ 2. sz. melléklet 1. osztály) árut továbbító, erre utaló bárcával ellátott kocsi,
- ab) radioaktív anyagot szállító (RID és SZMG SZ 2. sz. melléklet 7. osztály), erre utaló bárcával ellátott kocsi.

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen kocsi is veszélyes árut továbbít (a kocsi(k) tulajdonosától függetlenül), akkor az a vonat veszélyes árut továbbítónak minősül.

b) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetése

Rendkívüli küldemények közlekedtetésénél a 2.6 és a 4.7 pontok szerint kell eljárni.

- ba) általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,
- bb) egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

5.4.6 Egyéb kiegészítő szolgáltatások

5.4.6.1 Egyéb, a MÁV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatások

a) Mérlegelés (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás)

A szolgáltatás tartalmazza külön megrendelésre Eperjeske rendező (széles) pályaudvaron az 5.3.8. pontban nyújtott szolgáltatásokon felül járművek mérlegelésének elvégzését, amelyet csak a MÁV Zrt. végezhet.

b) Áttengelyezés (tengelyátszerelés) (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás)

A szolgáltatás tartalmazza a széles nyomtávolságú kocsi forgóvázainak kicserélését a normál nyomtávolságú forgóvázakra. A szolgáltatás magában foglalja a kocsik forgóvázainak át- és visszaszerelését, továbbá a kocsik tengelyátszerelés utáni műszaki vizsgálatát.

c) Forgóváz használat (a Vtv. 3. sz. mellékletének III. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás)

A szolgáltatás a forgóváz igénybevételét tartalmazza.

d) Vonatfelvételi tevékenység (külső vonatfelvétel) tehervonatok számára

A szolgáltatás tartalmazza az induló vonathoz a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét és a pályavasúti információs rendszerbe való átadását rögzítés céljából, féksúly-számítás elvégzését, illetve zárjelző kezelését.

5.4.6.2 Egyéb, a GYSEV Zrt. által nyújtott kiegészítő szolgáltatás

Vonatfelvételi tevékenység a GYSEV Zrt. pályahálózatán (a Vtv. 3. sz mellékletének III. e) bekezdésében foglalt Szolgáltatás).

A szolgáltatás tartalmazza az induló vonagnál a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét és a pályahálózat működtető információs rendszerébe való adat átvitelét rögzítés céljából, féksúly- számítás elvégzését, valamint a zárjelző kezelést, az 5.4.6.2 sz. mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben.

5.5 Mellékszolgáltatások

5.5.1. A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatás

A MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletága a Vtv. 3. számú mellékletének IV. pontjában felsorolt mellékszolgáltatásokat nem nyújtja.

5.5.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatás

5.5.2.1 Vasúti jármű műszaki vizsgálata

A Vtv. 3. sz. mellékletének IV. b) bekezdésében foglalt szolgáltatás.

A vasúti jármű műszaki vizsgálata szolgáltatás tartalmazza az E.12. számú Utasítás szerinti kocsivizsgálati tevékenységet és az E.2. számú utasítás szerinti fékpróba tevékenységet.

A GYSEV Zrt. az 5.5.2.1 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítja a szolgáltatás igénybevételét. Az 5.5.2.1 számú mellékletben nem szereplő szolgálati helyeken, illetve a meghirdetett időn kívül a GYSEV Zrt. külön megállapodás alapján nyújtja a szolgáltatást.

5.5.2.2 A GYSEV Zrt. által nyújtott egyéb mellékszolgáltatás

5.5.2.2.1 Oktatás, vizsgáztatás

A szolgáltatás tartalmazza az oktatási, vizsgáztatási tevékenység elvégzését a GYSEV Zrt. telephelyén.

Elszámolás szempontjából minden megkezdett óra egész órának számít.

5.5.2.2.2 Vonat előkészítés

A szolgáltatás tartalmazza:

- az induló tehervonatnál a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét és a pályavasúti informatikai rendszerbe való átadását rögzítés céljából, illetve a zárjelző kezelését. Az informatikai rendszer készíti el a tehervonat adatok összesítését, valamint a féksúly kiszámítását,
- vasúti kocsik bárcázását,
- kocsizárak ellenőrzését, kocsizár-hiány illetve sérülés esetén pótlását a hatályos CIT Árfuvarozási Kézikönyv előírásai szerint.

A GYSEV Zrt. az 5.5.2.2.2 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítja a szolgáltatás igénybevételét. A táblázatban nem szereplő szolgálati helyeken, illetve a meghirdetett időn kívül a GYSEV Zrt. külön megállapodás alapján nyújtja a szolgáltatást.

6. DÍJAK

6.1 Díjszabási alapelvek

A magyar hálózat-hozzáférési díjszabási gyakorlat összköltség alapú, mely alapján a hálózat-hozzáférési díjakból származó bevétel a pályahálózat-működtetőnél felmerülő költségeket állami támogatásként kapott pénzügyi forrásokkal kiegészítve képes fedezni.

A Díjképzési Módszertanban meghatározott költségfelosztási elvek és módszertan alapján történő díjszámítást első alkalommal a 2010/2011 menetrendi évre vonatkozó Díjszámítási Dokumentum elkészítésénél kell alkalmazni. A Díjképzési Módszertant tájékoztató jelleggel a 6.1 számú melléklet tartalmazza.

A hálózat-hozzáférési díjszabási rendszer hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat hirdet meg a közlekedési piac összehasonlítható részterületein azonos természetű szolgáltatást nyújtó különböző hozzáférésre jogosultak számára.

A 2001/14/EK irányelv felárak és kedvezmények tekintetében a következő területeken érinti a vállalkozó vasúti társaságok által fizetendő díjak struktúráját:

- Tekintettel arra, hogy a nyílt hozzáférési vasúti pályahálózattal megegyező területen folytatott egyéb, versenyhelyzetben levő közlekedési tevékenységek tekintetében környezetterhelési felár nem kerül érvényesítésre, (2001/14/EK irányelv 7.5. cikk), így a vasúti közlekedés környezeti hatásaival összefüggő, különösen környezetkárosítottnak minősített infrastruktúra-szakaszokra és vonatközlekedtetési módokra vonatkozó környezetterhelési felárat a hozzáférésre jogosultnak nem kell fizetnie.
- A vasúti pályahálózat túlterheltségére vonatkozóan a hozzáférésre jogosultak számára felár nem kerül felszámításra (2001/14/EK irányelve 7.4. cikk).
- A vasút és a konkurens szállítási módok közötti kiegyenlítési rendszer (2001/14/EK irányelv 10. cikk), és az adható kedvezmények (2001/14/EK irányelv 9. cikk) a hatályos jogi szabályozás kereteiből fakadóan nem képezik részét a 2009/2010-es menetrendi évre vonatkozó díjszabási rendszernek.

A meghirdetett hálózat-hozzáférési díjak forintban (HUF) értendők és az ÁFA-t nem tartalmazzák.

6.1.1 Alapszolgáltatások díjszámítása

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelésével, továbbá a vonatközlekedés lebonyolításával kapcsolatos tevékenységek az alapszolgáltatásokon belül két komponenshez: a menetvonal biztosításhoz és a közlekedtetéshez kapcsolhatóak. A két pályahálózat működtető által nyújtott alapszolgáltatási tevékenységek megegyeznek, a felsorolt tevékenységek pontos besorolása az 5.2. pontban található, a díjtételeket a 6.3.1.1 és a 6.3.1.2 sz. táblázat tartalmazza.

Menetvonal felhasználása a MÁV Zrt. esetén

A menetvonal kizárólag a menetvonal kiutalásban meghatározott azon időszakra vonatkozik, amely a vonat két pont közötti leközelekedtetéséhez szükséges. Ennek megfelelően bármilyen változtatás, amely a menetvonal útvonal- és időadataiban, a menetvonallal egyidejűleg megrendelt szolgáltatásokban a menetvonal út és időadataira kihatóan, valamint a menetvonal kiutalás részét képező vonatkategóriára (4.3-2 számú melléklet) vonatkozó alapadatokban történik, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a menetvonal lemondását és új - a változtatott paramétereknek megfelelő - menetvonal megrendelését teszi szükségessé.

A vonat indulásának késése esetén a vonat a hozzáférésre jogosult kérésére legfeljebb 24 órás időtartamon belül az eredetileg kiutalt menetvonal alapján is elindítható és a kiutalt menetvonal szerinti útvonalon leközelekedtethető, amennyiben a forgalmi körülmények ezt lehetővé teszik.

Menetvonal felhasználása a GYSEV Zrt. esetén

A menetvonal kizárólag a menetvonal kiutalásban meghatározott azon időszakra vonatkozik, amely a vonat két pont közötti leközelekedtetéséhez szükséges. Ennek megfelelően bármilyen változtatás, amely a menetvonal útvonal- és időadataiban, a menetvonallal egyidejűleg megrendelt szolgáltatásokban a menetvonal út és időadataira kihatóan, valamint a menetvonal kiutalás részét képező vonatkategóriára (4.3-2. számú melléklet) vonatkozó alapadatokban történik, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a menetvonal lemondását és új - a változtatott paramétereknek megfelelő - menetvonal megrendelését teszi szükségessé. Amennyiben a változtatás csak az eredetileg kiutalt menetvonal időadatait érinti a menetvonalban meghatározott egyéb adatok változatlanlansága mellett, úgy az új időadatok szerinti menetvonal igénylésért a pályahálózat-működtető menetvonal biztosítási díjat nem számol fel, az alábbi feltételek teljesülése esetén:

- A belföldi és a határállomáson ki-/belépő forgalomban megrendelt menetvonalak az eredeti kiutalásban szereplő indulási és/vagy érkezési időpontja legfeljebb 24 órás időtartamon belüli időpontra változik.
- A fenti díjmentességi lehetőség menetvonalanként csupán egyetlen változtatás erejéig vehető igénybe. Az új menetvonalra vonatkozóan a menetvonal biztosítási díj az általános szabályok szerint kerül felszámolásra minden további változtatás esetén.

A vonat indulásának késése esetén a vonat a hozzáférésre jogosult kérésére legfeljebb 24 órás időtartamon belül az eredetileg kiutalt menetvonal alapján is elindítható és a kiutalt menetvonal szerinti útvonalon leközelekedtethető, amennyiben a forgalmi körülmények ezt lehetővé teszik.

6.1.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjszámítása

A hálózat-hozzáférési alapidíj két komponensből tevődik össze:

- menetvonal biztosítási díj,
- közlekedtetési díj.

A hálózat-hozzáférési alapidíj ellenében nyújtott alapszolgáltatást az 5.2 pont, a díjtételeket a 6.3 pont tartalmazza.

A) Menetvonal biztosítás díja

A menetvonal biztosítási díj menetvonal lekötésével, kiutalásával kapcsolatos szolgáltatásokért kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt.

A menetvonal biztosítási díj a következő vonatkategóriákra (Ft/menetvonal mértékegységben meghirdetve) kerül felszámításra:

személyszállító vonatok:

- távolsági vonat (A),
- helyi (elővárosi, regionális) vonat (B),
- szerelvényvonat, nosztalgiavonat (C),

tehervonatok (D),

mozdony-, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonat (E).

Amennyiben a hozzáférésre jogosult engedélyezett menetvonalának igénybe vételét a pályahálózat működtető több vonatszámban való közlekedtetéssel teszi lehetővé (vonatszám csere), úgy a menetvonal biztosítás díja csak a sorrendi értelemben vett első vonat elszámolása során érvényesíthető.

Menetvonal-katalógusból történő igénylés esetén, vagy amennyiben a menetvonal igényét a hozzáférésre jogosult a tervezett közlekedtetés napját megelőző negyedik munkanap 15:00 óráig a VPE Kft-nek benyújtja, úgy a 6.3.1.1-1. táblázatban feltüntetett menetvonal biztosítási díjat köteles fizetni, kivéve a 6.1.1 pontban meghatározott eseteket. Az e határidőt követően beérkező, nem menetvonal-katalógusból történő menetvonal igénylések a 6.3.1.1-1. táblázatban meghatározott menetvonal biztosítási díj kétszerese kerül felszámításra.

Kiutalt menetvonalak esetén - lemondástól függetlenül - a menetvonal biztosítási díj felszámításra kerül, ide nem értve a 6.1.1 pontban a menetvonalak felhasználására vonatkozó szabályozásban rögzített eseteket.

B) Közlekedtetés díja

A közlekedtetési díjat csak változó, teljesítmény-függő rész alkotja, amely két teljesítmény-elemből:

- közlekedtetett vonatdarab,
- és megtett vonatkilométer - épül fel.

A közlekedtetési díj az 5.2. pontban felsorolt szolgáltatásokért, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján az egyes hálózati elemeknél biztosított szolgáltatási paraméterek figyelembe vételével kerül felszámításra a normál és széles nyomtávú hálózaton egyaránt. A közlekedtetési díjat minden, vonatszám felhasználásával történő közlekedtetés esetén fel kell számítani, tekintet nélkül a vonat kategóriájára, illetve vonat nemére.

A közlekedtetési díj 3 vonalkategóriára és a következő vonatkategóriákra kerül felszámításra (Ft/vonatkm mértékegységben meghirdetve):

személyszállító vonatok:

- távolsági vonat (A),
- helyi (elővárosi, regionális) vonat (B),
- szerelvényvonat, nosztalgiavonat (C),

tehervonatok (D),

mozdony-, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonat (E).

Az egyes hálózati elemek (vasútvonalak/vonalszakaszok, állomások) kategorizálási rendszere személy- és áruszállítás szempontjából eltérő, ezért az egyes vasútvonalak azok használatától függően kerülnek személyszállítási- és árutovábbítási vonalkategóriákba besorolásra.

A mozdonyvonat részére meghirdetett közlekedtetési díj független attól, hogy mely vonalon közlekedett, csak a megtett vonatkilométer teljesítmény függvényében kerül hálózat-hozzáférési díj felszámításra.

A díjtételeket a 6.3.1.1-2. táblázat tartalmazza.

6.1.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjszámítása

A hálózat-hozzáférési alapidíj két komponensből tevődik össze:

- menetvonal biztosítási díj,
- közlekedtetési díj.

A hálózat-hozzáférési alapidíj ellenében nyújtott alapszolgáltatást az 5.2. pont, a díjtételeket a 6.3. pont tartalmazza.

A. Menetvonal biztosítás díja

A menetvonal biztosítási díj a menetvonal biztosításával, kiutalásával kapcsolatos szolgáltatásokért kerül felszámításra. A díjtételeket a 6.3.1.2 táblázat tartalmazza.

B. Közlekedtetés díja

A közlekedtetési díjat csak változó, teljesítmény-függő rész alkotja, amely három teljesítmény-elemből:

- közlekedtetett vonatdarab,
- megtett vonatkilométer,
- és elegendő tonna-kilométer

épül fel.

A közlekedtetési díj az 5.2. pontban felsorolt szolgáltatásokért, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján az egyes hálózati elemeknél biztosított szolgáltatási paraméterek figyelembe vételével kerül felszámításra.

A közlekedtetési díjat minden, vonatszám felhasználásával történő közlekedtetés esetén fel kell számítani, tekintet nélkül a vonat kategóriájára, illetve vonat nemére.

6.1.2 Járulékos szolgáltatások díjszámítása

6.1.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

Felsővezetéki rendszerek használati díja:

Felsővezetéki rendszerek használatáért felsővezeték-használati díj kerül felszámításra személyszállító- és tehervonatok, valamint mozdonyvonatok számára. *Mértékegysége:* Ft/villamos vonatkilométer. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

Üzemanyag vételező helyek használati díja

Külön díj nem kerül felszámításra.

Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára

- *Állomáshasználat megállás céljából* (távolsági-, helyi személyszállító vonatok számára):

A pályahálózat-működtető a személyszállító vonatok számára megállási díj ellenében, állomáskategóriánként eltérő díjazásért biztosítja az 5.3.3 pontban meghatározott megállási szolgáltatást. A megállási díj a személyszállító vonat minden megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló- és végállomást is.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

- *Kiinduló/vég állomáshasználat díja:* (távolsági-, helyi személyszállító-, szerelvény- és nosztalgia vonatok számára)

A pályahálózat-működtető a személyszállító- és szerelvényvonatok számára kiinduló/vég állomáshasználati díj ellenében, állomáskategóriánként, a kiinduló-és végállomásokon- biztosítja az 5.3.3 pontban meghatározott állomási szolgáltatást. A díj az állomásokon, személypályaudvarokon nyújtott szolgáltatások jellemzőinek figyelembevételével három állomáskategóriára kerül felszámításra. Elszámolandó mind a vonat kiinduló, mind pedig a vonat végállomásán.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.1. táblázat tartalmazza.

Állomások hozzáférési díja tehervonatok számára

- *Induló/célállomás használat (tehervonatok számára) díja:*

A kiutalt menetvonalhoz kapcsolódóan minden esetben a tényleges menetvonal első/utolsó állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel

kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt. A díjat minden közlekedő vonat első/utolsó állomásán fel kell számolni, kivéve a saját célú vasúti pályahálózatot kiszolgáló (Ki) vonatokat. A pályahálózat-működtető csatlakozó állomásain az áthaladó tehervonatok esetében az induló/célállomás használati díjnak 15%-a kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

- *Közbenső állomás használat (tehervonatok számára) díja:*

Közbenső állomásokon történő

- teherkocsik vonatból történő kisorozása,
- teherkocsik vonatba történő besorozása,
- kocsisorrend fordulás (vontatójármű körbejárás),
- mozdonycsere

esetén az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt. Ha a fenti események közül egyszerre több is bekövetkezik a közbenső állomáson, akkor is csak egyszer kerül felszámításra a közbenső állomás használati díj.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

- *Kiszolgálás célú állomáshasználat (teherkocsik számára) díja:*

Az 5.3.4 pontban szereplő szolgáltatások ellenében az érintett állomás állomáskategóriájának megfelelő díjtétel kerül felszámításra a széles és a normál nyomtávú hálózaton egyaránt. A díj minden helyi kocsira felszámításra kerül, függetlenül attól, hogy a tolatási szolgáltatás mely szervezet eszközével és személyzetével történik.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja

Az állomások hozzáférési díja tartalmazza.

Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja:

Az állomások hozzáférési díja tartalmazza.

Járműtárolás díja:

A pályahálózat működtető külön díjat állapít meg járművek tárolására az 5.3.7 pontban meghatározottak szerint.

Az első díjköteles nap a 36 illetve 120 óra lejártát követő első naptári nap, az utolsó díjköteles nap az utolsó tárolt óra naptári napja.

Mértékegysége: Ft/jármű/nap. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

Egyéb járulékos szolgáltatások díjai:

- *Vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása (csak teherkocsik számára):*

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

- *Szolgálat megszakítás, szolgálatszünetelés felfüggesztéseidején felmerülő igények kezelése:*

Külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás, a szolgáltatás elszámolása Ft/óra/fő mértékegységben a megrendelés (illetve lemondás) alapján történik. A ténylegesen igénybevett időtartam, de szolgálatszünetelés felfüggesztése esetében minimum 7,6 óra/fő kerül felszámításra. Szolgálat megszakítás felfüggesztése esetében, ha a szolgáltatás igénybevételét követően 4 óra összefüggő szolgálatmegszakítás nem biztosítható, akkor a 3.5.1 számú mellékletben meghirdetett teljes időtartam, de minimum 4 óra/fő kerül felszámításra.

A szolgáltatás díja függ attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés.

A szolgáltatás esetei:

- szolgálat megszakítás felfüggesztése I.-II. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 3 munkanappal,
- szolgálatszünetelés felfüggesztése I. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal,
- szolgálatszünetelés felfüggesztése II. - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal,

Amennyiben a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételét megelőzően legalább 7 munkanappal a szolgáltatás igénylő lemondja, nem kerül díj felszámításra.

Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételét megelőző 7 munkanapon belül mondja le, vagy szolgáltatás lemondását elmulasztja, a díj 100%-a kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/óra/fő. Díjtételeit a 6.3.2.1 táblázat tartalmazza.

6.1.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjszámítási elvei

Felsővezetéki rendszerek használati díja:

Felsővezetéki rendszerek használatáért külön díj nem kerül felszámításra.

Üzemanyag vételező helyek használatának díja

Külön díj nem kerül felszámításra.

Állomások hozzáférési díja személyszállító vonatok számára

- Állomáshasználat megállás céljából:

A pályahálózat-működtető személyszállító vonatok számára megállási díj ellenében, állomáskategóriánként eltérő díjazásért biztosítja az 5.3.3 pontban meghatározott megállási szolgáltatást. A megállási díj a személyszállító vonat minden megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló/végállomást is.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.2 táblázat tartalmazza.

- Kiinduló/közbenső/végállomás használati díja:

A pályahálózat-működtető a személyszállító- és szerelvényvonatok számára vonatkezelési díj ellenében biztosítja az 5.3.3 pontban meghatározott állomási szolgáltatást. A díjat mind a vonat kiinduló, mind a közbenső, mind pedig a vonat végállomásán el kell számolni.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.2 táblázat tartalmazza.

Állomások hozzáférési díja tehervonatok számára

A pályahálózat-működtető a tehervonatok számára vonatkezelési díj ellenében biztosítja az 5.3.4 pontban meghatározott szolgáltatásokat. A díjat a vonat induló/közbenső/célállomásán is el kell számolni.

Mértékegysége: Ft/vonat. Díjtételeit a 6.3.2.2 táblázat tartalmazza.

Rendező pályaudvarokhoz való hozzáférés díja:

Az állomások hozzáférési díja tartalmazza.

Vonatképző létesítményekhez való hozzáférés díja:

Az állomások hozzáférési díja tartalmazza.

Járműtárolás díja

A járműtárolás díját minden megkezdett 24 órára kell elszámolni.

Mértékegysége: Ft/tengely/nap. Díjtételeit a 6.3.2.2. táblázat tartalmazza.

Egyéb járulékos szolgáltatások díja

Vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosítása (csak teherkocsik számára).

A mérleghez való hozzáférés díja nem tartalmazza a mérlegelés elvégzésének díját.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.2.2. táblázat tartalmazza.

Szolgálat-megszakítás, szolgálat-szünetelés felfüggesztése

Külön megrendelés alapján, külön díj felszámítása nélkül nyújtott szolgáltatás.

6.1.3 Járulékos szolgáltatások díjszámítása

Lásd a 6.1.2 pontban leírtakat.

6.1.4 Kiegészítő szolgáltatások díjszámítása

6.1.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Vontatási villamos energia szolgáltatás díja

A ténylegesen felhasznált vontatási villamos energia ellenértékének elszámolása a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzítettek szerint történik.

Vontatási felhasználású üzemanyag vételezése, vásárlása

Gázolajat a MÁV Zrt. az érvényben lévő anyagértékesítési szabályzata szerint értékesíti.

Vonat kiszolgáló létesítmények használatának díjai

A díjakat az 5.3.3.2 pontban meghatározott személyszállító vonatok kiinduló-/közbenső-/végállomás használatára szolgáltatás tartalmazza.

Tolatas díjszámítása

A pályavasúti állomási tolatószemélyzet igénybe vétele és a megfelelő tolatási díj(ak) felszámítása a normál és a széles nyomtávú hálózaton egyaránt kötelező abban az esetben, ha a vállalkozó vasút a tolatási mozgást pályavasúti vagy saját mozdonnyal, illetve mozdonyoszeméllyel végzi és az állomás adottságaiból vagy a kiszolgálás technológiájából következően állomási tolatószemélyzet nélkül a tolatás nem engedélyezett.

Amennyiben a hozzáférésre jogosult az adott állomásra érvényes vizsgával rendelkező tolatószemélyzetet alkalmaz, és a tolatást a saját mozdonnyal végzi, úgy az állomási tolatási díj felszámítására nem kerül sor. Pályavasúti tolatómozdony pályavasúti állomási tolatószemélyzet nélkül nem igényelhető.

I. Tolatási szolgáltatások díja személyvonatok számára

A pályahálózat-működtető a személyszállító vonatok összeállítását és szétrendezését (beleértve a fordulást, az irányváltást) a kiinduló-/közbenső-/végállomásokon díjmentesen biztosítja.

II. Tolatási szolgáltatások díjai tehervonatok számára

A) Vállalkozó vasúti tolatás díjai

a) Kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás díja:

Állomáskategóriától független díj. Fel kell számítani minden esetben, ha a helyi kocsi kiszolgálási célú tolatása a hozzáférésre jogosult rendelkezése alatt álló tolatómozdony és mozdonyszemélyzet, de pályavasúti állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik. A díj nem tartalmazza a kiszolgáláshoz kapcsolódó (azt megelőző vagy követő) rendezési műveletek ellenében térítendő díjat.

Az 5.4.4.1 sz. mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben történő kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás esetén tolatási díj kerül felszámításra. *Mértékegysége:* Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

Az 5.4.4.1 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időtartamon kívüli kiszolgálás célú vállalkozó vasúti tolatás esetén a tolatás díja mellett a pályahálózat-működtető tolatószemélyzete eseti biztosításának díja is felszámításra kerül.

A szolgáltatás díja függ a szolgáltatás nyújtása érdekében bevezénylendő többlétszemélyzettől és attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés. A szolgáltatások esetei:

- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./a - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többlétszemélyzet bevezénylése nélkül,
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./b - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többlétszemélyzet bevezénylésével,
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/a- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többlétszemélyzet bevezénylése nélkül,
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/b- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többlétszemélyzet bevezénylésével.

A tolatószemélyzet eseti biztosítása kapcsán térítendő díj felszámítása során a következőképpen kell eljárni:

- aa) A ténylegesen igénybevett időtartam kerül felszámításra évközi, egyedi, azonnali menetvonal megrendelés esetén, ha a szabad kapacitás terhére (többlétszemélyzet bevezénylése nélkül) tudja a pályavasút nyújtani a kért szolgáltatást.
- ab) A ténylegesen igénybevett időtartam, de minimum 6 (hat) óra kerül felszámításra, ha az évközi, egyedi, azonnali menetvonal megrendelés többlétszemélyzet berendelését, munkába állítását vonja maga után.

A díj felszámítása során a szolgáltatás időtartama a telepállomásról való indulástól a telepállomásra való érkezésig tart, minden megkezdett óra egész órának számít. Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételt megelőzően 1 (egy) munkanapon belül mondja le, köteles 6 (hat) óra rendelkezésre állás díját a pályahálózat-működtető számára megtéríteni. A

szolgáltatás írásbeli lemondásának elmulasztása esetén a megrendelés tartalma szerinti díj 100%-a kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kocsi és Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

A pályahálózat-működtető a vasúti járműmérleghez való eljutáshoz szükséges tolatási szolgáltatást az 5.4.4.1 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben díjmentesen biztosítja. Az 5.4.4.1 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időtartamon kívül a vasúti járműmérleghez való eljutáshoz szükséges tolatási szolgáltatás díja az előző bekezdésben meghatározottak szerint kerül felszámításra.

b) Rendezési célú vállalkozó vasúti tolatás díja:

Állomáskategóriától független díj. Fel kell számítani minden esetben, ha a rendezési célú tolatás a vállalkozó vasúti tolatómozdony és mozdonyszemélyzet, de pályavasúti állomási tolató-személyzet igénybevételével történik. Fel kell számítani akkor, ha a vonat induló/közbenső/célállomásán a kocsi(k) ki- vagy besorozásához kapcsolódóan rendezési műveletre van szükség (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki- vagy besorozása, kocsi összeállítás megváltoztatása, stb.) és ehhez mozdonyt a hozzáférésre jogosult biztosított. Amennyiben a rendezett helyi kocsik kiszolgálásra is kerülnek, úgy a kiszolgáláshoz kapcsolódó tolatás díját külön kell felszámolni.

Az 5.4.4.1 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben történő rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás esetén tolatási díj kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza

Az 5.4.4.1 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időtartamon kívüli rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás esetén a tolatás díja mellett a pályahálózat-működtető tolatószemélyzete eseti biztosításának díja is felszámításra kerül.

A szolgáltatás díja függ a szolgáltatás nyújtása érdekében bevezénylendő többlétszemélyzettől és attól, hogy a tervezett igénybevételt megelőzően hány munkanappal történt a megrendelés. A szolgáltatások esetei:

- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./a - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többlétszemélyzet bevezénylése nélkül.
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása I./b - megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően legalább 8 munkanappal, többlétszemélyzet bevezénylésével.
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/a- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többlétszemélyzet bevezénylése nélkül.
- Tolatószemélyzet eseti biztosítása II/b- megrendelés a tervezett igénybevételt megelőzően 3-7 munkanappal, többlétszemélyzet bevezénylésével.

A tolatószemélyzet eseti biztosítása kapcsán térítendő díj felszámítása során a következőképpen kell eljárni:

- aa) A ténylegesen igénybevett időtartam kerül felszámításra évközi, egyedi, azonnali menetvonal megrendelés esetén, ha a szabad kapacitás terhére (többször személyzet bevezénylése nélkül) tudja a pályavasút nyújtani a kért szolgáltatást.
- ab) A ténylegesen igénybevett időtartam, de minimum 6 (hat) óra kerül felszámításra, ha az évközi, egyedi, azonnali menetvonal megrendelés többször tolatószemélyzet berendelését, munkába állítását vonja maga után.

A díj felszámítása során a szolgáltatás időtartama a telepállomásról való indulástól a telepállomásra való érkezésig tart, minden megkezdett óra egész órának számít. Amennyiben a szolgáltatásigénylő a megrendelt szolgáltatást a szolgáltatás igénybevételét megelőzően 1 (egy) munkanapon belül mondja le, köteles 6 (hat) óra rendelkezésre állás díját a pályahálózat-működtető számára megtéríteni. A szolgáltatás írásbeli lemondásának elmulasztása esetén a megrendelés tartalma szerinti díj 100%-a kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kocsi és Ft/fő/óra. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

B) Pályavasúti tolatás díjai

a) Kiszolgálás célú tolatás díja:

Állomáskategóriától független díj. Fel kell számítani minden esetben, ha a helyi kocsi kiszolgálási célú tolatása pályahálózat-működtetőtől igényelt tolatómozdony, mozdony-, és állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik. A díj nem tartalmazza a kiszolgáláshoz kapcsolódó (azt megelőző vagy követő) rendezési műveletek ellenében térítendő díjat.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

b) Rendezés célú tolatás (ki-/besorozás) díja:

Állomáskategóriától független díj. Fel kell számítani minden esetben, ha a tolatás pályahálózat-működtetőtől igényelt tolatómozdony, mozdony-, és állomási tolatószemélyzet igénybevételével történik. Fel kell számítani akkor is, ha a vonat induló/közbenső/célállomásán a kocsi(k) ki- vagy besorozásához kapcsolódóan rendezési műveletre van szükség (pl. nem a vonat elején/végén lévő kocsi(csoport) ki- vagy besorozása, kocsi összeállítás megváltoztatása, stb.) és ehhez mozdonyt a pályahálózat működtető biztosított. Amennyiben a rendezett helyi kocsik kiszolgálásra is kerülnek, úgy a kiszolgáláshoz kapcsolódó tolatás díját külön kell felszámolni.

Mértékegysége: Ft/kocsi. Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai

- 1) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbításának díja:
Veszélyes áruval rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a pályahálózat-működtető nem számít fel kiegészítő szolgáltatási díjat.
- 2) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetésének díja:

Rendkívüli küldemény(ek)el rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a pályahálózat működtető nem számít fel kiegészítő szolgáltatási díjat.

- 3) A MÁV Zrt. rendkívüli, egyedi, különleges szabályozást igénylő küldemények igénylésének, megrendelésének rendjét és a szolgáltatás díjait a 6.1.4.1 számú melléklet tartalmazza.

Egyéb kiegészítő szolgáltatások díjai

- mérlegelés (kizárólag Eperjeske Rendezőpályaudvaron széles nyomtávon)
- áttengelyezés (tengelyátszerelés),
- forgóváz használat
- vonatfelvételi tevékenység (külső vonatfelvétel) tehervonatok számára: külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás esetén a díj Ft/eset mértékegységben kerül meghatározásra.

Díjtételeit a 6.3.4.1 táblázat tartalmazza.

6.1.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

Vontatási energia szolgáltatás díja

A felhasznált vontatási energia a mozdony típusra jellemző átlagos fogyasztási fajlagos érték [kWh/100etkm] (amely a hálózati veszteséget is tartalmazza) és a vontatási teljesítményadatok (elegytonna-kilométer) szorzataként kerül meghatározásra.

Vontatási felhasználású üzemanyag és kenőanyag vételezése, vásárlása

A vételezett vontatási üzemanyag és kenőanyag díja napi áron kerül elszámolásra.

Személyvonati vonat kiszolgáló létesítmények (előfűtés, víz, szennyvíz hálózat) használati díja

Külön díj felszámítása nélkül nyújtott szolgáltatás.

Tolatás díja

A pályahálózat-működtető tolatási díj ellenében biztosítja az 5.4.4.2. pontban meghatározott szolgáltatásokat

A tolatási tevékenységek díjait a 6.3.4.2 táblázat tartalmazza.

Veszélyes áruk, rendkívüli küldemények kiegészítő szolgáltatási díjai

- 1) Veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő továbbításának díja:
Veszélyes áruval rakott kocsit tartalmazó vonatok közlekedtetési díjára a Pályavasúti Üzletág kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.
- 2) Rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetésének díja:

Rendkívüli küldemény(ek)kel rakott kocsit tartalmazó vonat közlekedtetési díjára a Pályavasúti Üzletág kiegészítő szolgáltatási díjat nem számít fel.

A GYSEV Zrt. rendkívüli, egyedi, különleges szabályozást igénylő küldemények igénylésének, megrendelésének rendjét és a szolgáltatás díjait a 6.1.4.2 számú melléklet tartalmazza.

Vonatfelvételi tevékenység végzése (külső vonatfelvétel):

Külön megrendelés alapján nyújtott szolgáltatás.

A pályahálózat-működtető a vonatfelvételi tevékenység végzését az 5.4.6.2 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyerken és időben külön díj felszámítása nélkül biztosítja.

6.1.5 Mellékszolgáltatások díjszámítása

6.1.5.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások díjai

A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatásokról és díjairól a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág ad felvilágosítást.

6.1.5.2 GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások és díjai

A mellékszolgáltatások díjait a 6.3.5.2 számú táblázat tartalmazza.

6.2 Díjszabási rendszer

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott díjszabási rendszer kétlépcsős, mivel a hálózat-hozzáférési díjak összege a hálózat-hozzáférési alapidíj és az igénybevett (járulékos-, kiegészítő- és mellék) szolgáltatások összegeként adódik.

6.3 Díjak

A pályaszakaszok és szolgálati helyek meghatározott szolgáltatásoknál figyelembe vett díjkategóriába sorolását a 6.3. sz. melléklet tartalmazza.

6.3.1 Alapszolgáltatások díjai

6.3.1.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai

A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai (menetvonal biztosítási díj)

6.3.1.1-1 számú táblázat

Menetvonal biztosítási díj (Ft/menetvonal)	
Személyszállító vonatok	
a) Távolsági vonat (A)	5 800
b) Helyi vonat (B)	5 000
c) Szerelvényvonat, nosztalgia vonat (C)	2 500
Tehervonatok (D)	6 300
Mozdonyvonatok, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonatok (E)	2 000

A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai (közlekedtetési díj)

6.3.1.1-2 számú táblázat

Közlekedtetési díj (Ft/vonatkm)	I. kat. Pályaszakasz	II. kat. pályaszakasz	III. kat. pályaszakasz
a) Személyszállító vonatok			
aa) Távolsági vonat (A)	581	402	157
ab) Helyi vonat (B)	578	381	130
ac) Szerelvényvonat, nosztalgiavonat (C)	289	191	65
b) Tehervonatok (D)	587	359	199
c) Mozdonyvonatok, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonatok (E)	240	240	240

6.3.1.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díjai

A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott alapszolgáltatások díja

6.3.1.2 számú táblázat

Megnevezés	Menetvonal biztosítási díj	Közlekedtetési díj (K)
	<i>Ft/vonat</i>	<i>K = vonatkm * A + elegytonnakm * B</i>
Személyszállító vonat	795	A (Ft/vonatkm) = 660 B (Ft/elegytonnakm) = 0,181
Tehervonat	795	
Mozdony- és szerelvényvonat	795	

6.3.2 Járulékos szolgáltatások díjai

6.3.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

6.3.2.1 számú táblázat

1. Felsővezeték használati díj (Ft/villamosvonatkm)	
Személyszállító vonatok	
a) Távolsági vonat (A)	130
b) Helyi vonat (B)	130
c) Szerelvényvonat, nosztalgiavonat (C)	130
Tehervonatok (D)	130
Mozdonyvonatok, személyzeti, mozdonypróba és vizsgavonatok (E)	65

2. Állomáshasználat megállás céljából díja (Ft/megállás)	
Személyszállító vonatok	
I. kategóriájú állomáson	3239
II. kategóriájú állomáson	1350
III. kategóriájú állomáson	540

3. Kiinduló/vég állomáshasználat díja (Ft/vonat)	
Személyszállító vonatok	
I. kategóriájú állomáson	6956
II. kategóriájú állomáson	2898
III. kategóriájú állomáson	1159

4. Induló/közbenső/célállomás használat díja (Ft/vonat)	
Tehervonatok	
I. kategóriájú állomáson	11725
II. kategóriájú állomáson	4885
III. kategóriájú állomáson	1954

5. Kiszolgálás célú állomás használat díja (Ft/kocsi)	
Tehervonatok	
I. kategóriájú állomáson	1866
II. kategóriájú állomáson	778
III. kategóriájú állomáson	311

6. Járműtárolási díj (Ft/jármű/nap)	
Üzemképtelen járművek tárolása	100
Üzemképes járművek tartós tárolása	250
Üzemképes járművek eseti tárolása	400

7. A vasúti járműmérleghez való hozzáférés biztosításának díja (Ft/mérlegelt kocsi)	
A mérleghez való hozzáférés biztosítása	1650

8. Szolgálat megszakítás, - szüneteltetés felfüggesztése (Ft/óra/fő)	
Szolgálat-szüneteltetés felfüggesztés I.	2500
Szolgálat-szünetelés felfüggesztés II.	3500
Szolgálat megszakítás felfüggesztés I-II.	2000

6.3.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

6.3.2.2 számú táblázat

1. Állomáshasználat díja megállás céljából (Ft/megállás)	
Személyszállító vonatok	
I. kategóriájú állomáson	360
II. kategóriájú állomáson	240
III. kategóriájú állomáson	120
2. Vonatkezelési díj (Ft/vonat)	
Személyszállító vonatok	3571
Tehervonatok	3571
3. Járműtárolási díj (Ft/tengely/nap)	
Minden megkezdett napra	100
4. Járműmérleghez való hozzáférés díja (Ft/kocsi)	
	1736

6.3.3 Járulékos szolgáltatások díjai

Lásd a 6.3.2 fejezetet

6.3.4 Kiegészítő szolgáltatások díjai

6.3.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

6.3.4.1. számú táblázat

Megnevezés	Ft
1) Kiszolgálási/ rendezési célú pályavasúti tolatás (Ft/kocsi) Az 5.4.4.1 sz. mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és időben	1130
2) Kiszolgálás/rendezés célú vállalkozó vasúti tolatás díja (Ft/kocsi) minden állomáson	533
3) Pályahálózat működtető tolatószemélyzetének eseti biztosítása az 5.4.4.1 sz. mellékletben meghatározottakon kívül (Ft/fő/óra) a) Tolatószemélyzet eseti biztosítása I. b) Tolatószemélyzet eseti biztosítása II.	2000 3000
4) Mérlegelés (Ft/kocsi)	4000
5) Áttengelyezés (négytengelyes kocsira) a) RID 2.1.1.1 osztályba sorolt áruk b) Nem veszélyes áruk	50000 35000
6) Forgóváz használat (Ft/forgóváz/óra)	30
7) Vonatfelvételi tevékenység végzése (külső vonatfelvétel)(Ft/eset)	2000

6.3.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások díjai

6.3.4.2 számú táblázat

Megnevezés	Ft
Tolatási díj (Ft/kocsi)	1463

6.3.5 Mellékszolgáltatások díjai

6.3.5.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások díjai

A MÁV Zrt. által nyújtott mellékszolgáltatások díjairól a MÁV Zrt. Pályavasúti Üzletág ad felvilágosítást.

6.3.5.2 GYSEV Zrt. pályahálózataán nyújtott mellékszolgáltatások díjai

6.3.5.2 sz. táblázat

Megnevezés	Ft
Vasúti jármű műszaki vizsgálatának díja (ft/jármű)	612
Oktatás, vizsgáztatás (Ft/óra)	5000
Vonat előkészítés (Ft/vonat)	4065

6.4 Teljesítményösztönző rendszer

A VPE Kft. a hálózati zavarok csökkentése és a vasúti közlekedési teljesítmények javítása érdekében teljesítményösztönző rendszert határoz meg, amelynek alapelvei a vasúti pályahálózat egészére vonatkozóan azonosak.

A pályahálózat-működtetőre és a hozzáférésre jogosultakra is vonatkozó teljesítményösztönző rendszer elemei a hálózati zavart okozó tevékenységért kiszabott pénzügyi hátrányok, valamint a terv feletti teljesítményért járó pénzügyi előnyök. A pénzügyi hátrány egyértelműen a pályahálózat működtető vagy egy hozzáférésre jogosult által okozott hálózati zavarhoz kötődik. A teljesítményösztönző rendszer a pályahálózat-működtetőre és a hozzáférésre jogosultakra egymással arányos elemeket tartalmaz.

A VPE Kft. úgy határozza meg a teljesítményösztönző rendszer elemeinek mértékét és alkalmazásuk feltételeit, hogy a teljesítményösztönző rendszer működtetéséből származó anyagi előny a működtetés ráfordításaival arányos legyen, valamint a hálózati zavar okai azonosításának adminisztratív költsége ne haladja meg a hálózati zavar okozásáért kiszabott pénzügyi hátrányt. A teljesítményösztönző rendszer figyelembe veszi az igényelttől eltérően felhasznált pályahálózat-kapacitást, valamint előnyben részesíti azokat a hozzáférésre jogosultakat, akik a menetrendszerűségi mértéket meghaladóan vették ténylegesen igénybe a pályahálózat-kapacitást. A teljesítményösztönző rendszer alapján meghatározott pénzügyi előnyök és pénzügyi hátrányok a hálózat-hozzáférési díjak pénzügyi elszámolásának keretében is elszámolhatók, de azok a hálózati zavarokból származó károk rendezésébe nem vonhatók be.

A VPE Kft. az alkalmazott teljesítményösztönző rendszer tapasztalatait - így különösen a hálózati zavarok csökkentésére gyakorolt hatást - minden menetrendi évre vonatkozóan a pályahálózat-működtető, a hozzáférésre jogosultak és a vasúti igazgatási szerv bevonásával értékeli.

A VPE Kft. a teljesítményösztönző rendszerre vonatkozó szabályokat első alkalommal a 2010. december második vasárnapjától kezdődő menetrendi évre határozza meg.

A teljesítményösztönző rendszer már működő eleme a lemondási díj.

Menetvonal lemondás a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatán

A hozzáférésre jogosult az igényelt, kiutalt, de fel nem használt menetvonalért lemondási díjat köteles fizetni, kivéve a 6.1.1. pontban meghatározott eseteket. A lemondási díj a pályahálózat kapacitást igénylő részére történő fenntartásának ellenértéke. Amennyiben a kiutalt menetvonalon vonat közlekedtetésére nem kerül sor, a vonat lemondását a menetvonal jogosultjának kezdeményeznie kell a VPE Kft-nél.

A lemondási díj az alapszolgáltatási díj százalékában kifejezve kerül megállapításra, a tervezett közlekedtetési és a lemondási időpont függvényében.

	Fizetendő díj (%)
Tervezett közlekedési időpontot megelőző 5 napig	0
Tervezett közlekedési időpontot megelőző 5 nap és 24 óra közötti időpontban	1
Tervezett közlekedési időpontot megelőző 24 órán belül	3
Tervezett közlekedési időpontot követő 24 órán belül (amennyiben a vonat közlekedtetése nem kezdődött meg)	5
Lemondás nélkül/ tervezett közlekedési időpontot követő 24 órán túl	100

6.5 A díjszabási rendszer és/vagy a díjak várható változásai

A 2010/2011-es menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzattal egyidejűleg hatályba lép a Díjszámítási Dokumentum, mely a 83/2007-es GKM/PM együttes rendeletében foglaltak szerint a VPE Kft. által 2008. augusztus 31-ig elkészített Díjképzési Módszertan alapján a hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és számolások alapjául szolgáló adatokat tartalmazza.

Az új díjstruktúra kialakítása az átláthatóság elvét követve többek között egyértelműen és ellenőrizhetően meghatározza a szolgáltatások költségei és ráfordításai közötti kapcsolatot, rendelkezik azok - a vasúti pályahálózat legkisebb egységeire történő - felosztásáról a felosztásokhoz az egyes szolgáltatások nyújtásához felmerült költségek és ráfordítások arányát tükröző teljesítménymutatókat rendel.

A rendszer hatékonyságának - a szintén a VPE Kft. által kialakítandó teljesítményösztönző rendszerrel összhangban történő - javítása érdekében megtörténik a díjképzési rendszerben szereplő lemondási díjak, kedvezmények, felárak és visszatérítések meghatározása, képzésük módszertanának definiálása.

6.6 A számlázás menete

Az elszámolás alapja a VPE Kft. által a menetvonal igénylő informatikai rendszerben rögzített menetvonal- kiutalás. Az elszámolás során figyelemmel kell lenni a leköszlekedtetéssel kapcsolatos tényadatokra is.

A pályahálózat-működtetők az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények valamint az adott hónapra már kiállított számlák alapján egyenleg számlát állítanak ki a hálózat-hozzáférési szerződés szerint.

Az éves üzemi menetrendben nem szereplő pályahálózat felhasználás ellenértékét a pályahálózat-működtetők az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények alapján számlázzák ki a hozzáférésre jogosult számára.

A felek a hálózat-hozzáférési szerződésben a számlázás időpontjáról eltérően is megállapodhatnak.

A hozzáférésre jogosult a számla elismerésével kötelezettséget vállal arra, hogy a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokért felszámított hálózat-hozzáférési díjakat megfizeti. A fizetési határidő a hálózat-hozzáférési szerződésben kerül meghatározásra azzal a feltétellel, hogy a fizetési határidőt 30 napnál hosszabb időtartamban nem lehet meghatározni. Késedelmes fizetés esetén a Ptk. szerinti késedelmi kamat kerül felszámításra.

A vasúti üzemanyag töltő állomásokon megvásárolt üzemanyag ára vételezésenként, tételesen kerül kiszámlázásra.

A pályahálózat használatáról kiadott számlán el kell különíteni az alap-, járulékos-, kiegészítő és mellékszolgáltatások díjait, illetve az alkalmazott kedvezményeket és felárakat.

A számlának összevethetőnek kell lennie a kapacitás-elosztó szervezet által a hozzáférésre jogosultak menetvonal igényeire adott ajánlatával.